

Ruimtelijke Onderbouwing ten behoeve van de wijziging van de biologische melkveehouderij

VAN:
Mts. Oostra-Jongsma

LOCATIE:
Hilaarderdyk 3
9026 BE Jellum

Opsteller: V.H. van 't Erve

VantErve

ADVIES

Advies met een visie!

16 juni 2017

24 oktober 2017

Contactgegevens:

Naam	Mts. Oostra-Jongsma
Contactpersoon	De heer R. Oostra
Correspondentieadres	Hilaarderdyk 3 9026 BE Jellum
Locatie	Hilaarderdyk 3 te Jellum
Kadastrale ligging	Gemeente sectie , nummer
Bevoegd gezag	Gemeente Littenseradiel
Contactpersonen	De heer K. Hendriks
E-Mail	K.Hendriks@littenseradiel.nl
Adres	Postbus 1, 8730 AA Wommels
Telefoon	(0515) 33 44 44
Adviseur	VantErve Advies In samenwerking met: Buro Wietze Dijkstra Bouwkundig teken- en adviesburo De heer W. Dijkstra Koumelkerspaed 8A 9014 CB Tersoal
Contactpersoon	V.H. van 't Erve (Vincent)
Correspondentieadres	Postbus 48, 8100 AA Raalte
Telefoon	0572 – 36 32 18
Fax	0572 – 36 32 19
E-Mail	info@vanterveadvies.nl

Inhoudsopgave

1	HOOFDSTUK 1 INLEIDEND HOOFDSTUK	4
1.1	Inleiding	4
1.2	Aanleiding	4
1.3	Planologisch kader	4
1.4	Doel	6
1.5	Verantwoording	6
1.6	Leeswijzer	6
2	HOOFDSTUK 2 LOCATIEBESCHRIJVING EN GEWENSTE PLAN	7
2.1	Ligging en historie	7
2.2	Huidige situatie	9
2.3	Het gewenste plan	9
2.4	Landschappelijk inpassing	11
3	HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER	13
3.1	Rijksbeleid	13
	3.1.1 <i>Ruimtelijke – Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte</i>	13
	3.1.2 <i>Wet Natuurbescherming</i>	14
	3.1.3 <i>Programmatisch Aanpak Stikstof (PAS)</i>	15
3.2	Provinciaal beleid	16
	3.2.1 <i>Streekplan Fryslân (2007)</i>	16
	3.2.2 <i>Verordening Romte Fryslân 2011</i>	17
	3.2.3 <i>Verordening Romte Fryslân 2014</i>	17
3.3	Gemeentelijk beleid	18
	3.3.1 <i>Bestemmingsplan</i>	18
	3.3.2 <i>Beeldkwaliteitsplan Bûtengebied Littenseradiel</i>	18
4	HOOFDSTUK 4 OMGEVINGSFACTOREN	19
4.1	Archeologie	19
	4.1.1 <i>Aanleiding en doel</i>	19
	4.1.2 <i>Doorwerking naar het plan</i>	19
4.2	Cultuurhistorie	20
	4.2.1 <i>Aanleiding en doel</i>	20
	4.2.2 <i>Doorwerking naar het plan</i>	20
4.3	Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)	22
	4.3.1 <i>Aanleiding en doel</i>	22
	4.3.2 <i>Doorwerking naar het plan</i>	22
4.4	Bodem	22
	4.4.1 <i>Aanleiding en doel</i>	22
	4.4.2 <i>Doorwerking naar het plan</i>	23

4.5	Ecologie	24
	4.5.1 Aanleiding en doel.....	24
	4.5.2 Doorwerking naar het plan	24
4.6	Geluid	26
	4.6.1 Aanleiding en doel.....	26
	4.6.2 Doorwerking naar het plan	27
4.7	Luchtkwaliteit	27
	4.7.1 Aanleiding en doel.....	27
	4.7.2 Doorwerking naar het plan	28
4.8	M.E.R.-Beoordeling	29
	4.8.1 Aanleiding en doel.....	29
	4.8.2 Doorwerking naar het plan	29
4.9	Milieuhinder	29
	4.9.1 Aanleiding en doel.....	29
	4.9.2 Doorwerking naar het plan	30
4.10	Watertoets	32
	4.10.1 Aanleiding en doel.....	32
	4.10.2 Doorwerking naar het plan	32
5	HOOFDSTUK 5 UITVOERBAARHEID.....	33
5.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	33
5.2	Economische uitvoerbaarheid	33
6	HOOFDSTUK 6 BIJLAGEN.....	34
6.1	Watertoets	34
6.2	Lichtplan	40
6.3	Grondgebondenheid.....	41
6.4	Vergunning Natuurbeschermingswet	42

1 Hoofdstuk 1 Inleidend hoofdstuk

1.1 Inleiding

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing is bedoeld als onderbouwing voor het kunnen uitvoeren van een ruimtelijk initiatief. Tevens biedt voorliggend document de onderbouwing van waarom het gewenste ruimtelijk initiatief inpasbaar is op de door initiatiefnemer gewenste locatie.

1.2 Aanleiding

Op het perceel Hilaarderdyk 3 te Jellum is een agrarisch bedrijf gevestigd. Het betreft de biologische melkveehouderij van de familie Oostra-Jongsma. De initiatiefnemer heeft het voornemen om de melkveehouderij te moderniseren.

De aanpassingen moeten er voor zorgen dat het familiebedrijf Oostra-Jongsma in de toekomst door kan gaan met haar bedrijfsvoering. In Hoofdstuk 2 is nader ingegaan op het gewenste plan.

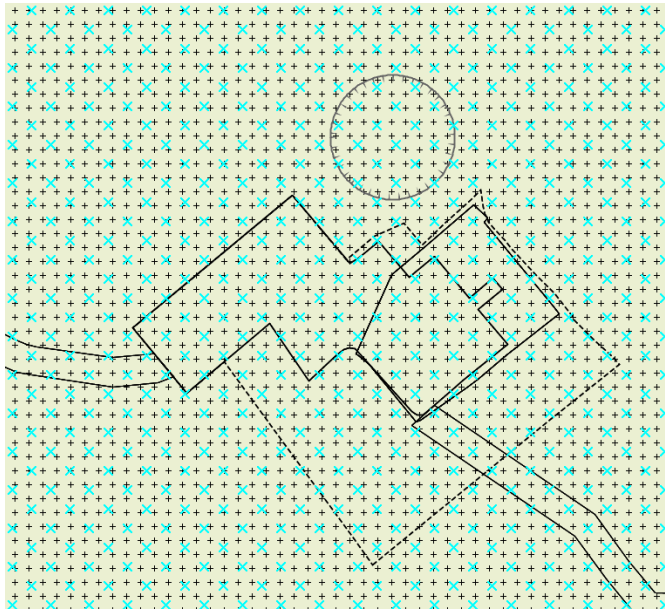
Hieronder een indicatieve weergave van de locatie vanuit de lucht.

1.3 Planologisch kader

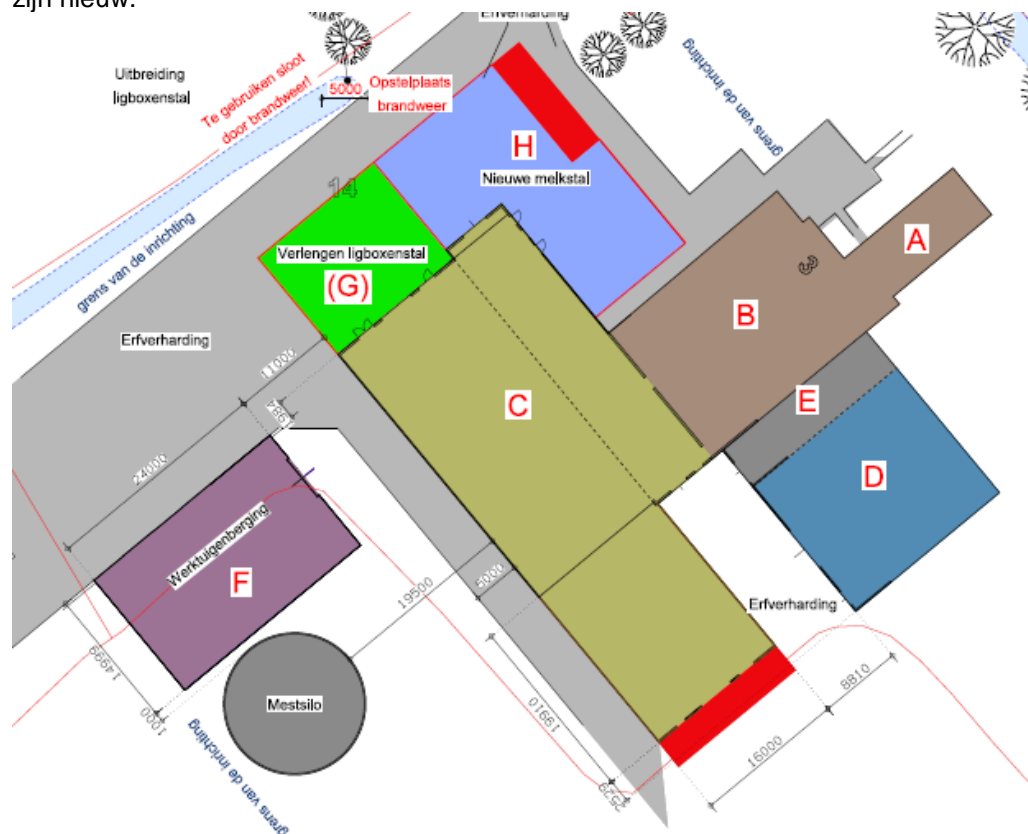
Het perceel bevindt zich in het bestemmingsplan 'Bûtengebied', dat is vastgesteld op 29 september 2015 door de gemeente Littenseradiel

Hierna volgt een weergave van de bestemmingsplanverbeelding.

In het nieuwe bestemmingsplan ‘Bûtengebiet’ is het perceel bestemd als ‘agrarisch’. Daarnaast heeft het plangebied de aanduiding ‘Archeologie 1’. Daarnaast heeft de locatie de functieaanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch - bedrijfskavel grondgebonden agrarisch bedrijf’. De naastgelegen cirkel heeft de aanduiding ‘Gebiedsaanduiding overige zone – windturbine’.

Onderstaand eerst een weergave van het gewenste bouwplan. De onderdelen G en H zijn nieuw.

De wijziging van het agrarisch bedrijf op het perceel is niet toegestaan aangezien er binnen de bestemming 'agrarisch' uitsluitend binnen het bouwvlak mag worden gebouwd. De gewenste uitbreiding ligt hier buiten.

Het college van burgemeesters en wethouders van de gemeente Littenseradiel heeft aangegeven in principe bereid te zijn medewerking te verlenen aan een ruimtelijke procedure om de plannen te kunnen realiseren op de gewenste locatie.

Een dergelijke medewerking kan alleen worden verleend als wordt aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, waartoe voorliggende ruimtelijke onderbouwing is opgesteld.

1.4 Doel

In deze ruimtelijke onderbouwing wordt ingegaan op de (ruimtelijke) gevolgen van de voorgenomen ontwikkeling van het betreffende gebied. Ook wordt een beschrijving gegeven van het relevante ruimtelijk beleid. De wijziging van het melkveebedrijf op de gestelde locatie moet passen binnen deze visie.

1.5 Verantwoording

Bij het opstellen van voorliggende ruimtelijke onderbouwing is gebruik gemaakt van diverse (beleids)documenten en informatie van websites. Sommige (beleids)documenten en beeldbeschrijvende documenten zijn in voorkomende gevallen integraal overgenomen om de inhoud zoveel mogelijk te waarborgen. Daar waar bronnen zijn gebruikt is dat in de tekst weergegeven.

1.6 Leeswijzer

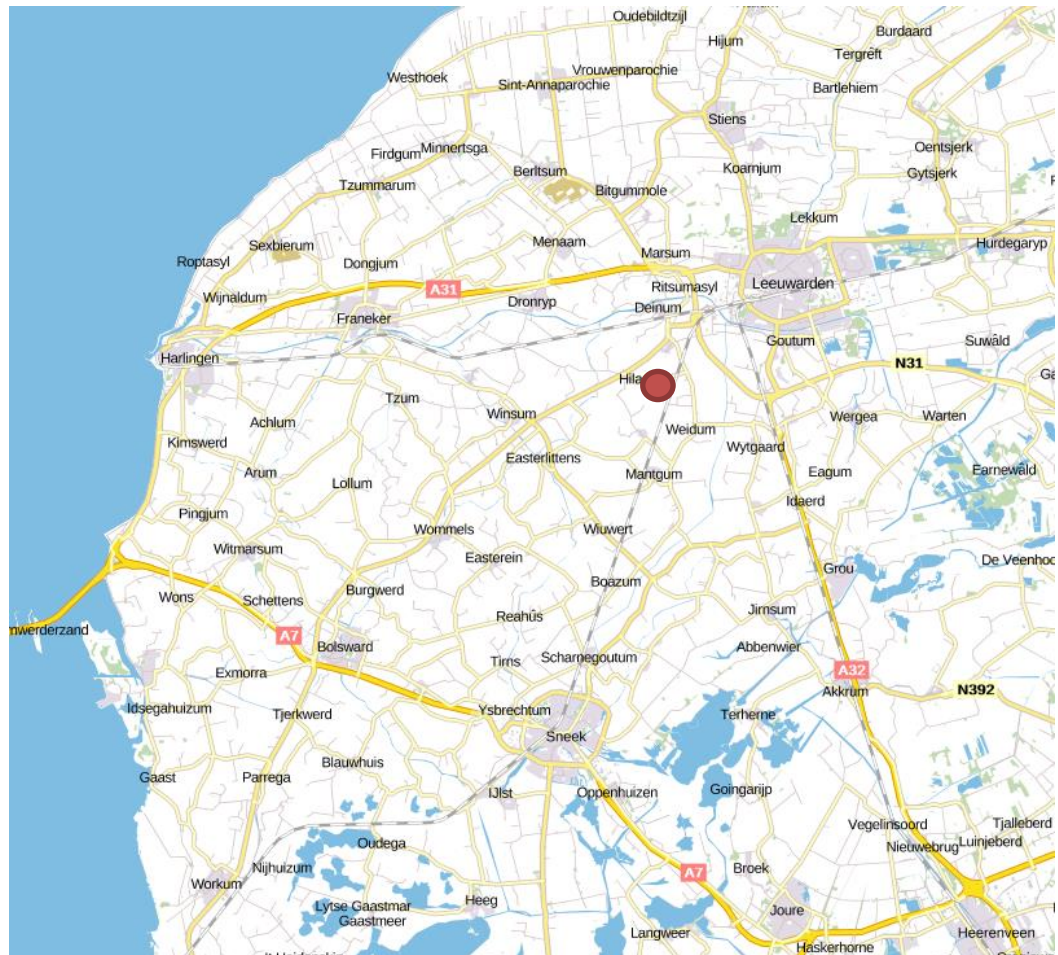
Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 een uitgebreidere weergave gegeven van het plan mede in relatie tot het vigerende ruimtelijk beleid. In Hoofdstuk 3 komen de verschillende relevante beleidsstukken voorbij die van toepassing zijn op het plan en zijn hierbij uitgewerkt van provinciaal niveau tot gemeentelijk niveau. Hoofdstuk 4 geeft de invloed weer van het plan tot de verschillende omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 staat de economische uitvoerbaarheid centraal.

2 Hoofdstuk 2 Locatiebeschrijving en gewenste plan

In dit hoofdstuk wordt de ligging van het bedrijf beschreven: historisch, huidig gebruik en de gewenste situatie.

2.1 Ligging en historie

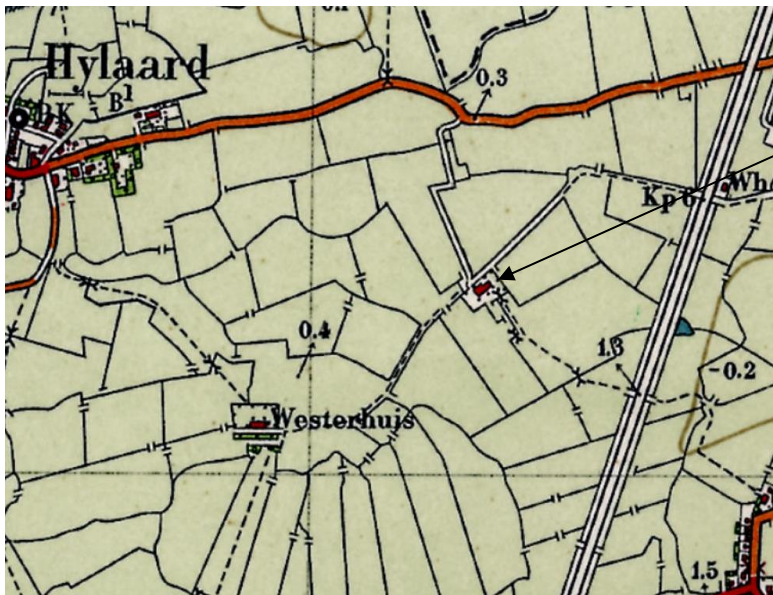
Het erf is gelegen de provincie Fryslân, globaal: ten zuidwesten van Leeuwarden. Het erf behoort tot het dorp Jellum en is ten westen daarvan gelegen aan de Hilaarderdyk (de weg naar Hilaard). Jellum is een agrarisch lintdorp, gebouwd langs de vroegere zeedijk van de Middellzee. Het vormt samen met het nabijgelegen Bears een tweelingdorp. Jellum heeft nog een stinswier. Dit is een in één keer opgeworpen, omgrachte heuvel, waarop een stenen toren stond. In tijden van onrust kon men zich hier terugtrekken en de ophaalbrug over de gracht ophalen. Hieronder de ligging van het bedrijf vanuit een hoger gebiedsperspectief.

Provincie Fryslân, gemeente Littenseradiel en de ligging van Jellum/Hilaard in één oogopslag.

Anno 1850

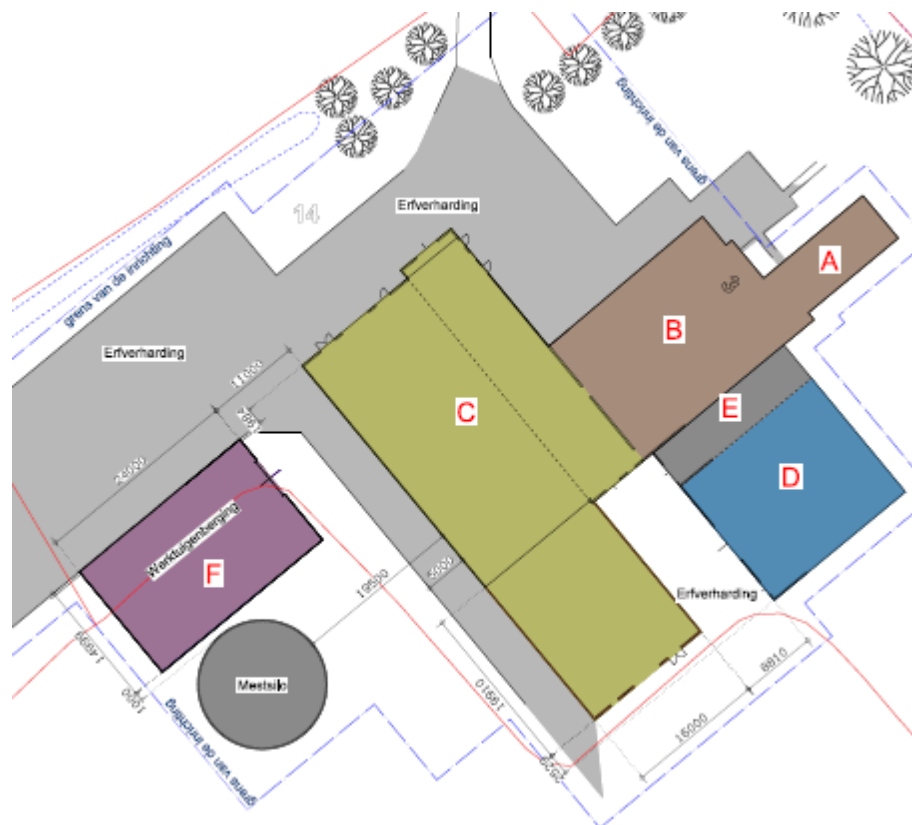
Anno 1950

Anno 2016

2.2 Huidige situatie

De familie Oostr-Jongsma runt een biologische melkveehouderij aan de Hilaarderdyk 3 te Jellum. Om een biologische melkveehouderij te exploiteren moet er een grondgebonden bedrijf zijn. De maatschap melkt ongeveer 90 koeien en streeft ernaar zo duurzaam mogelijk te produceren. In de zomer lopen de koeien dag en nacht buiten. Verder doet de maatschap aan agrarisch natuurbeheer. Hierna is een weergave te zien van de bestaande situatie.

Plattegrond bestaande situatie

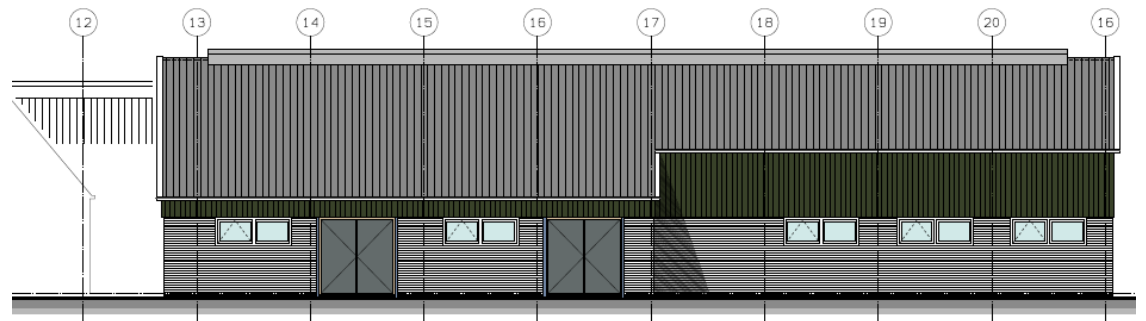
2.3 Het gewenste plan

De familie Oostr-Jongsma wil het melkveehouderijbedrijf moderniseren en uitbreiden. Daartoe willen zij 110 stuks melkvee, 100 stuks vrouwelijk jongvee en 6 paarden houden.

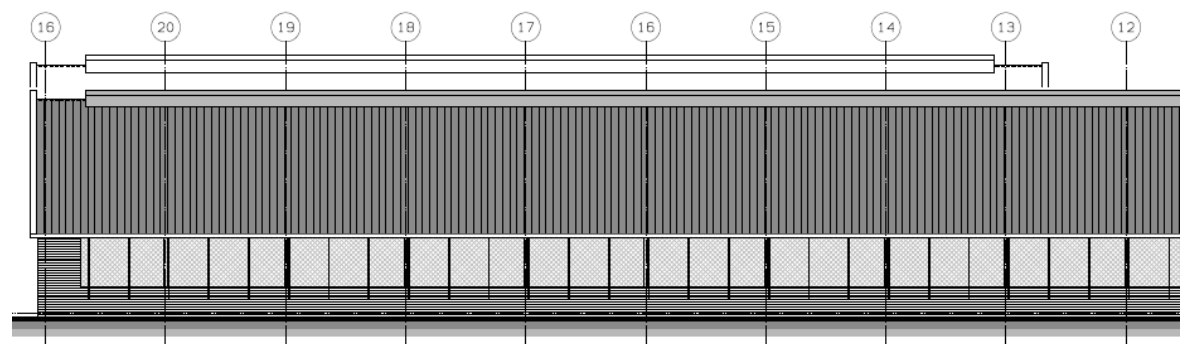
Hierna volgen enkele tekeningen van de gewenste situatie. De onderdelen G en H zijn nieuw.

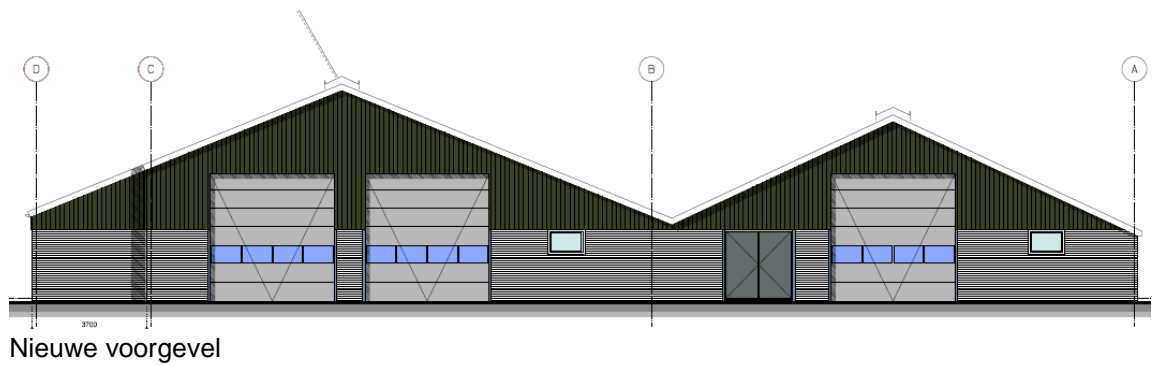
Plattegrond gewenste situatie

Linkerzijgevel

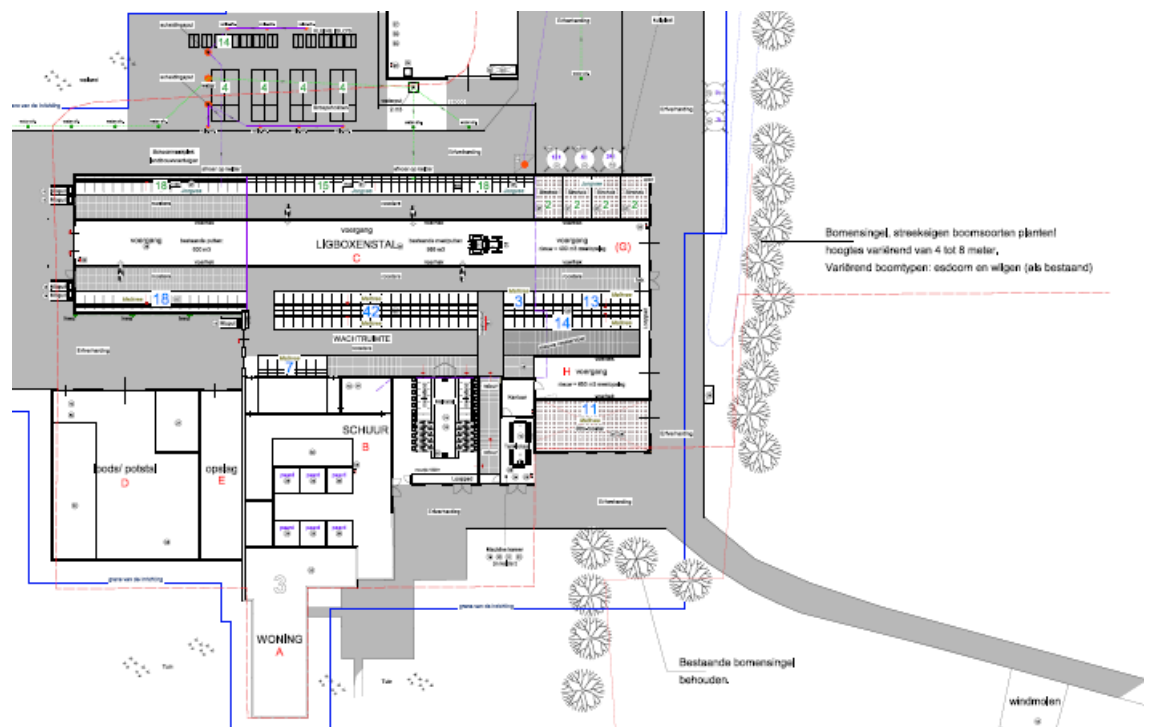

Rechterzijgevel

2.4 Landschappelijk inpassing

Voor het project is gezorgd voor een goede landschappelijke inpassing. Hierbij is rekening gehouden met Beeldkwaliteitsplan Bûtengebied oktober 2014. Aan de voorzijde wordt gezorgd voor een bomensingel met bomen van inheemse soorten zoals es en wilg. Deze zijn ook aanwezig in de bestaande situatie, daarom sluit dat hier goed op aan. Hierna is een weergave te zien van de landschappelijke inpassing.

Inrichtingsplan

Naast dit inrichtingsplan is er, als onderdeel van de landschappelijke inpassing, ook een lichtplan opgesteld.

In het bestemmingsplan zijn normen opgenomen voor de beperking van lichthinder. Wanneer de maximale lichtuitstraling groter dan 150 lux bedraagt, moet deze tussen 20:00 uur en 06:00 uur worden gereduceerd met tenminste 90%.

Ten behoeve van het lichtplan voor het vergroten van de ligboxenstal, zijn lichtberekeningen gemaakt. Deze zijn opgenomen in bijlage 6.2. Hieruit blijkt dat de maximale lichtuitstraling minder dan 150 lux is. Hiermee wordt voldaan aan de regelgeving van de gemeente Littenseradiel, zoals is verwoord in het bestemmingsplan Bûtengebied.

3 Hoofdstuk 3 Beleidskader

Getoetst wordt of het plan past binnen het vigerende planologisch kader en binnen het ruimtelijk beleid van de verschillende overheidslagen. In dit hoofdstuk staat een overzicht van het van toepassing zijnde beleid in relatie tot de gewenste ontwikkelingen van de initiatiefnemer.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 *Ruimtelijke – Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 22 november 2011 onder aanvaarding van een aantal moties door de Tweede Kamer aangenomen en 13 maart 2012 vastgesteld. Onderdeel van deze structuurvisie is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).

De structuurvisie geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en is de 'kapstok' voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. De SVIR vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving. Tevens vervangt het de ruimtelijke doelen en uitspraken in de volgende documenten: PKB Tweede structuurschema Militaire terreinen, de agenda landschap, de agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta.

Delen van de structuurvisie die de nationale ruimtelijke belangen borgen en die juridische doorwerking behoeven, zijn uitgewerkt in een algemene maatregel van bestuur, de Amvb Ruimte (Barro).

Met de structuurvisie kiest het rijk voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Hieronder zijn de 13 nationale belangen weergegeven.

De structuurvisie bepaalt de ambities voor Nederland in 2040. Deze hebben betrekking op de concurrentiekracht, bereikbaarheid, en leefbaarheid en veiligheid van/in Nederland. Voor deze 3 rijksdoelen worden 13 onderwerpen van nationaal belang genoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor zij verantwoordelijk is en waarop het resultaat wil boeken. De benoemde nationale belangen zijn:

1. Een excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren;
2. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie;
3. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen;
4. Efficiënt gebruik van de ondergrond;
5. Een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen;
6. Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem van weg, spoor en vaarwegen;

7. Het in stand houden van de hoofdnetwerken van weg, spoor en vaarwegen om het functioneren van de netwerken te waarborgen;
8. Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
9. Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling;
10. Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
11. Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten;
12. Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten;
13. Zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

Het Rijk gaat er vanuit dat de nationale ruimtelijke belangen die via wet- en regelgeving opgedragen worden aan de andere overheden goed door hen worden behartigd. Het nieuwe Rijkstoezicht in de ruimtelijke ordening richt zich op het toezicht achteraf. Wanneer rijksdoelen en nationale belangen raken aan regionale opgaven, vraagt dit om heldere taakverdeling en samenwerkingsafspraken tussen de betrokken overheden. Waar het Barro bepalingen bevat gericht op gemeentelijke bestemmingsplannen gaat het Rijk er vanuit dat deze doorwerking krijgen. Het Rijk zal tijdens het opstellen en vaststellen van bestemmingsplannen dan ook niet toetsen op een correcte doorwerking van nationale belangen. Daarnaast blijft het Rijk opkomen voor zijn directe belangen bij gemeentelijke en provinciale plannen vanuit de rol van weg- en waterbeheerder (Rijkswaterstaat), eigenaar van defensie terreinen (ministerie van Defensie) en voor projecten in het kader van de rijkscoördinatie regeling rond rijksinpassingsplannen op het terrein van de energie-infrastructuur (het ministerie van EL&I).

Voor Jellum en directe omgeving zijn in de SVIR geen onderwerpen opgenomen die aangemerkt worden als nationaal belang waarmee rekening gehouden dient te worden.

3.1.2

Wet Natuurbescherming

Het beschermen, ontwikkelen en beheren van natuurgebieden is niet altijd genoeg om de verscheidenheid aan planten- en diersoorten in stand te houden. Bovendien komen veel soorten ook buiten natuurgebieden voor. De nieuwe Wet natuurbescherming vervangt vanaf 1 januari 2017 drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Doel van de Wet natuurbescherming is drieledig: ten eerste de bescherming van de biodiversiteit in Nederland, ten tweede decentralisatie van verantwoordelijkheden en ten derde vereenvoudiging van regels.

Gebiedsbescherming

In de nieuwe Wet natuurbescherming blijft de bescherming van Natura 2000-gebieden vrijwel hetzelfde. De bescherming van Beschermde Natuurmonumenten komt te vervallen. Wel kunnen provincies ervoor kiezen om deze gebieden alsnog te beschermen via het provinciale beleid. De provincie voegt dan gebieden toe aan de EHS / het NNN of wijst ze aan als bijzonder provinciaal natuurgebied of – landschap.

Soortenbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

1. Vogels met jaarrond beschermden nesten;
2. Overige vogels;
3. Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I);
4. Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn en waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt;
5. Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, maar waarvoor provinciaal wel een vrijstelling geldt.

In voorliggende ruimtelijke onderbouwing is sprake van het uitbreiden van een melkveehouderij waarbij de bedrijfsvoering bestaat uit het houden van 110 stuks melkvee, 100 stuks vrouwelijk jongvee en 6 paarden. Voor deze locatie is al een vergunning Natuurbeschermingswet verleend voor deze veebezetting.

3.1.3 Programmatisch Aanpak Stikstof (PAS)

De PAS heeft betrekking op 133 van de 160 Natura 2000-gebieden in ons land. Dat zijn de stikstofgevoelige gebieden, waar beschermden habitattypes last hebben van de huidige en vroegere neerslag van stikstof.

In de PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) werkt een aantal overheden samen om bij Natura 2000-gebieden twee doelen tegelijk te bereiken. Aan de ene kant wordt de achteruitgang van de biodiversiteit in die gebieden, voor zo ver die het gevolg is van stikstofdepositie, tot staan gebracht en omgezet in herstel. Aan de andere kant wordt er weer ruimte gemaakt voor nieuwe economische activiteiten met stikstofuitstoot in de buurt van die gebieden. Die ruimte was er bijna niet meer, want nieuwe vergunningen konden door de rechter worden vernietigd omdat ze in strijd waren met onze internationale verplichtingen op het gebied van biodiversiteit.

De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) is begin 2009 van start gegaan als onderdeel van Natura 2000, met het doel om de vastgelopen vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 weer vlot te trekken.

De PAS staat op twee pijlers. De ene pijler omvat maatregelen om de bedreigde habitattypes, die in het kader van Natura 2000 worden beschermd, weer te laten opbloeien. De andere pijler is: zorgen dat er, met behoud van die natuurdoelstellingen, toch weer ruimte komt voor nieuwe economische ontwikkelingen.

De omstandigheden voor de bedreigde habitattypes worden op twee manieren verbeterd. De ene manier is: garanderen dat de daling van de stikstofdepositie in Nederland, die al enige tijd aan de gang is, voldoende doorzet. Dat gebeurt door maatregelen op nationaal niveau die vooral ingrijpen in de uitstoot vanuit de landbouw. De andere manier maakt gebruik van de zogenaamde herstelmaatregelen.

Dat zijn maatregelen die in en rond natuurgebieden kunnen worden getroffen om, los van de stikstofdepositie die nog plaats vindt, de omstandigheden te verbeteren voor de habitattypes die het moeilijk hebben.

Zulke maatregelen kunnen erop zijn gericht de stikstof die (door vroegere depositie) al in de bodem aanwezig is, versneld te verwijderen door bijvoorbeeld maaien en/of plaggen in natuurgebieden. Ze kunnen ook dienen om langs andere wegen de omstandigheden voor bepaalde habitattypes te verbeteren, bijvoorbeeld door het beïnvloeden van de waterstand.

Als al deze maatregelen voldoende gunstig effect garanderen - wat wordt beoordeeld door deskundige ecologen in het zogenaamde ecologisch oordeel - ontstaat er ruimte voor stikstofdepositie door nieuwe economische activiteiten. Dat is de ontwikkelingsruimte. Ook die bestaat weer uit twee onderdelen. Van de ruimte die ontstaat door nationale maatregelen in de landbouw om de stikstofuitstoot te verminderen, mag de helft weer worden 'teruggeploegd' in de economie. Voorwaarde is dan wel dat het daarbij gaat om activiteiten die gebruik maken van de nieuwste en meest efficiënte technieken om stikstofuitstoot te beperken.

Het andere onderdeel van de ontwikkelingsruimte bestaat uit de economische groei die door het Planbureau voor de Leefomgeving is meeberekend toen dat vaststelde dat voor de komende twintig jaar een verdere daling van de depositie valt te voorzien. Die economische groei van 2,5% kan dus plaatsvinden zonder dat dat een bedreiging vormt van de voorziene daling van de depositie.

Voor het bedrijf is een vergunning Natuurbeschermingswet verleend, zie bijlage 6.4. Uit de vergunning blijkt dat er geen sprake is van verslechtering dan wel (significante) verstoring op de Natura 2000 gebieden. Monitoring van eventuele cumulatieve aspecten van de verleende vergunningen aan bedrijven wordt op provinciaal niveau gemonitord. Eén en ander wordt via een cumulatieboekhouding (in AERIUS) bijgehouden. Op deze wijze wordt zorggedragen voor het voorkomen van een verdergaande verslechtering van de Natura 2000 gebieden.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 *Streekplan Fryslân (2007)*

Op 13 december 2006 is door Provinciale Staten het "Streekplan Fryslân 2007: Om de kwaliteit fan de romte" vastgesteld. Het streekplan geeft de visie van Provinciale Staten op het ruimtelijk beleid van de provincie weer. Het streekplan vormt de basis van het provinciale beleid voor de periode 2006 tot 2016.

Centraal in het streekplan staat het begrip 'ruimtelijke kwaliteit'. Hiermee bedoelt de provincie dat in ruimtelijke plannen, in ontwerpen en in de uitvoering expliciet gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde worden toegevoegd aan de omgeving. Deze drie waarden waarborgen op de langere termijn een doelmatig gebruik en herkenbaarheid van de ruimte. Het betekent ook een ruimtelijke inrichting die bijdraagt aan duurzame ontwikkeling.

Bij een duurzame ontwikkeling wordt voorzien in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarbij de behoeften van toekomstige generaties in gevaar te brengen.

De provincie Fryslân erkent het belang van een vitale en duurzame landbouw, omdat dit een grote bijdrage levert aan de sociaaleconomische vitaliteit van het platteland, het beheer van het landelijk gebied en de Friese economische structuur.

In het landelijk gebied worden buiten de natuurgebieden ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden geboden voor de landbouw.

Bij het bieden van ontwikkelingsruimte voor de landbouw zet de provincie tevens in op de blijvende herkenbaarheid van de verschillende landschapstypen in Fryslân. Schaalvergroting en intensivering van de landbouw zijn te combineren met landschappelijke kernkwaliteiten. Voor de inpassing van grotere agrarische bouwblokken is vooral de landschappelijke situering van belang, met aandacht voor beplanting, erfelementen, de nokrichting, dak- en goothoogten van gebouwen en kleur- en materiaalgebruik. Hierbij is het leveren van landschappelijk maatwerk van groter belang dan een maximale maat van nieuwe gebouwen.

Het plangebied aan de Hilaarderdyk 3 te Jellum valt volgens het Streekplan Fryslân in het kleigebied. De kernkwaliteiten voor een dergelijk gebied zijn:

- Open en grootschalig met structurerende elementen als dijken, kwelderwallen, slenken, terpen, paden, eendenkooien, vaarten;
- Onregelmatige blokverkaveling met plaatselijk bijzondere verkavelingsvormen (mozaïek-, radiaal- en strengenverkaveling);
- Beplanting puntvorming geconcentreerd rondom boerderijen en dorpen, langs hoofdontsluitingswegen, kwelderwallen en randen van de Middelsee;
- Aanwezigheid van grasland in lagere delen en akker- en tuinbouw op de kwelderwallen.

3.2.2 Verordening Romte Fryslân 2011

Op 15 juni 2011 is door Provinciale Staten de Verordening Romte Fryslân vastgesteld. Hierin is van veel onderwerpen uit het Streekplan de doorwerking geregeld. In de verordening zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- Bundeling algemeen;
- Zorgvuldig ruimtegebruik;
- Ruimtelijke kwaliteit inclusief landschap, cultuurhistorie en archeologie;
- Wonen;
- Werken en mobiliteit;
- Recreatie en toerisme;
- Landbouw;
- Natuur;
- Kustverdeling en windturbines;

De meeste onderwerpen zijn voor deze ruimtelijke onderbouwing niet relevant. De onderwerpen die wel van belang zijn, zijn zorgvuldig ruimtegebruik, ruimtelijke kwaliteit en landbouw. Het plangebied ligt buiten het bestaand stedelijk zoals de provincie dat heeft bepaald. Hierdoor moet bij ruimtelijke plannen die worden ontwikkeld in het landelijk gebied rekening worden gehouden met de landschappelijke inpassing. Dit onderwerp is in hoofdstuk 2 al nader gemotiveerd.

3.2.3 Verordening Romte Fryslân 2014

De provinciale staten van de provincie Friesland hebben op 25 juni 2014 de Verordening Romte Fryslân 2014 vastgesteld. Deze verordening is een herziening van de provinciale verordening uit 2011. Eén van de onderwerpen waarop het beleid is

herzien, betreft de grootschalige melkveehouderijen. Hierbij is aangesloten op het beleid dat op 21 december 2011 en 27 februari 2013 is vastgesteld door Provinciale Staten, waarin de grondslag ligt voor het beleid dat grondgebondenheid als voorwaarde stelt. Een melkveehouderij kan alleen een bouwvlak van groter dan 1,5 hectare krijgen, wanneer er sprake is van een grondgebonden agrarisch bedrijf.

De verhouding van het aantal dieren ten opzichte van de hoeveelheid landbouwgrond is weergegeven in bijlage 6.3. Het bedrijf beschikt over 79,97 hectare landbouwgrond. Al deze grond is blijvend grasland. Per hectare worden er in de gewenste situatie 1,37 melkkoeien gehouden. Hiermee is dus sprake van een extensief grondgebonden melkveehouderij. Voor deze wijziging geldt dus dat het een grondgebonden agrarisch bedrijf is, de uitbreiding past dus binnen het beleid van Verordening Romte.

3.3 Gemeentelijk beleid

Binnen de gemeente Littenseradiel zijn diverse beleidsdocumenten raadpleegbaar.

3.3.1 Bestemmingsplan

Een vorm van het gemeentelijk beleid vormt het bestemmingsplan, in dit geval het bestemmingsplan 'Bûtengebied'. Op zich past de uitbreiding van het melkveehouderijbedrijf binnen de bestemming 'agrarisch' van het geldende bestemmingsplan. De strijd met het bestemmingsplan heeft betrekking op het feit dat de geplande uitbreiding buiten het huidige bouwvlak is geprojecteerd. Voor het overige past deze ruimtelijke ontwikkeling op deze locatie.

3.3.2 Beeldkwaliteitsplan Bûtengebied Littenseradiel

Het buitengebied van Littenseradiel is een uniek, open landschap. De gemeente biedt in het bestemmingsplan Bûtengebied ruimte voor ontwikkelingen in dit landschap, maar stelt wel eisen aan de kwaliteit van deze ontwikkelingen. Zo ontstaat ruimte voor dynamiek in het buitengebied, en blijft het fraaie landschap voor de volgende generaties bewaard. De regels in het bestemmingsplan Bûtengebied geeft aan welke ontwikkelingen in het buitengebied zijn toegestaan, en in welke omvang. De Welstandsnota geeft harde kwaliteitscriteria waaraan nieuwe of gewijzigde bebouwing dient te voldoen. Het Beeldkwaliteitsplan Bûtengebied geeft nadere invulling aan de eisen uit het bestemmingsplan en welstandsnota en is primair gericht op de ruimtelijke kwaliteit. Initiatiefnemers dienen in een erfinrichtingsplan aan te geven hoe in hun plan rekening te houden met de ruimtelijke kwaliteit. In het plan worden 10 kernkwaliteiten onderscheiden.

De locatie ligt in een kleiterpenlandschap, oude kleilandschap. Het kleiterpenlandschap kent een aaneenschakeling van hoogtes en laagtes in het landschap. Ogenscheinlijk een uniform gebied, maar de soms relatief kleine verschillen in het reliëf maken dit kleiterpenlandschap een gevarieerd landschap; terpen, dijken, erosiegeulen, brede vaarten, een fijnmazig netwerk van sloten met bolle, kruinige akkers. Het inrichtingsplan houdt rekening met de ruimtelijke kwaliteit zoals die in dit beeldkwaliteitsplan is beschreven.

4 Hoofdstuk 4 Omgevingsfactoren

Ruimtelijke plannen kunnen van invloed zijn op de omgeving. Anderzijds kan ook de zichtbare en soms niet zichtbare omgeving van invloed zijn op de uitvoerbaarheid van de voorgenomen plannen. In dit hoofdstuk worden de omgevingsfactoren beschreven. Daarnaast wordt per omgevingsfactor beoordeeld wat de invloed op het plan kan zijn.

4.1 Archeologie

4.1.1 *Aanleiding en doel*

De toenemende bedreiging van het archeologische erfgoed in heel Europa, niet alleen door natuurlijke processen of ondeskundig gebruik van het bodemarchief, maar ook door ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening, gaf aanleiding voor het in 1992 door de Europese lidstaten ondertekende Verdrag van Valletta. Dit verdrag wordt ook wel het Verdrag van Malta genoemd.

Doel van het archeologisch (voor)onderzoek is het waar nodig beschermen van archeologische waarden en het streven naar behoud van de waarden in de bodem (in situ). De essentie van het archeologisch (voor)onderzoek is het verkrijgen van gegevens over de archeologische resten in de bodem teneinde in een vroeg stadium een goede afweging te kunnen maken van alle bij een ruimtelijk besluit betrokken belangen.

4.1.2 *Doorwerking naar het plan*

De provincie Fryslân heeft voor het gehele grondgebied van de provincie een archeologische verwachtingskaart opgesteld. Deze kaart heet de FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra), en is gebaseerd op twee bestaande landelijke kaarten: De Archeologische Monumentenkaart (AMK) en de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW). De FAMKE bestaat uit twee advieskaarten, één voor de periode steentijd – bronstijd, en één voor de periode ijzertijd – middeleeuwen. Voor deze indeling is gekozen omdat de adviezen voor mogelijke vindplaatsen uit de steentijd vaak verschillen van die voor mogelijke jongere vindplaatsen. De adviezen die door FAMKE worden gegeven geven aan welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om op een verantwoorde manier om te gaan met het bodemarchief in bijvoorbeeld een bestemmingsplanwijziging of wabo-procedure.

De FAMKE laat dus zien bij welke ruimtelijke ingreep nader archeologisch onderzoek nodig is, dit is doorvertaald in het vigerende bestemmingsplan.

Voor deze locatie geldt dat de boerderij en de ligboxenstal wel in een archeologisch waardevol gebied liggen, maar de rest van het bedrijf niet. Ook de voorgenomen uitbreiding valt (grotendeels) buiten deze zone.

In het bestemmingsplan ligt het bedrijf gedeeltelijk in de zone “Dubbelbestemming Waarde - Archeologie 1” (rode gebied). Hieruit volgt dat voor bouwwerken met een oppervlakte, groter dan 50 m² en dieper dan 30 cm, er een rapport moet worden overgelegd waarin wordt aangegeven hoe er met de archeologische waarden wordt omgegaan.

Er is geen sprake van meer dan 50 m² bebouwing in deze zone met dubbelbestemming Waarde - Archeologie 1. Nader archeologisch onderzoek is dus niet nodig.

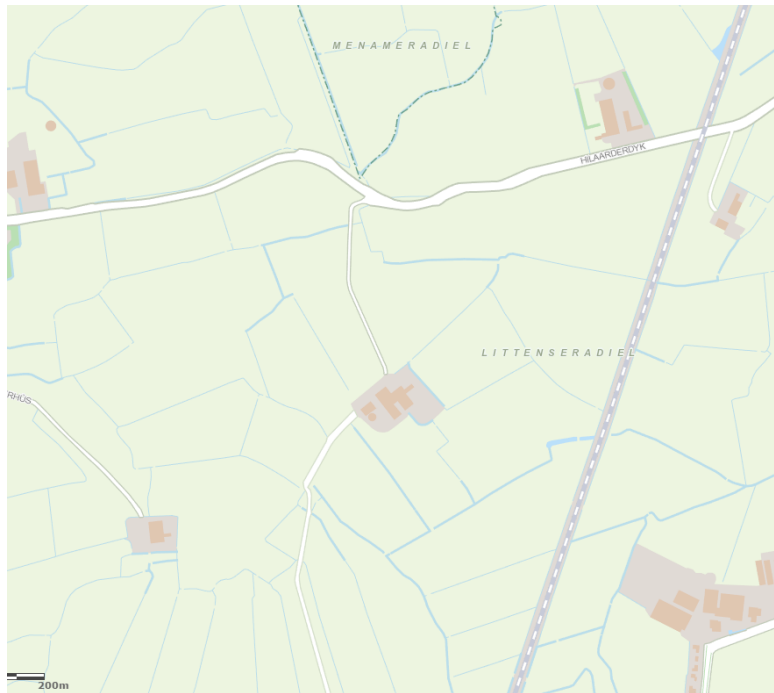
4.2 Cultuurhistorie

4.2.1 Aanleiding en doel

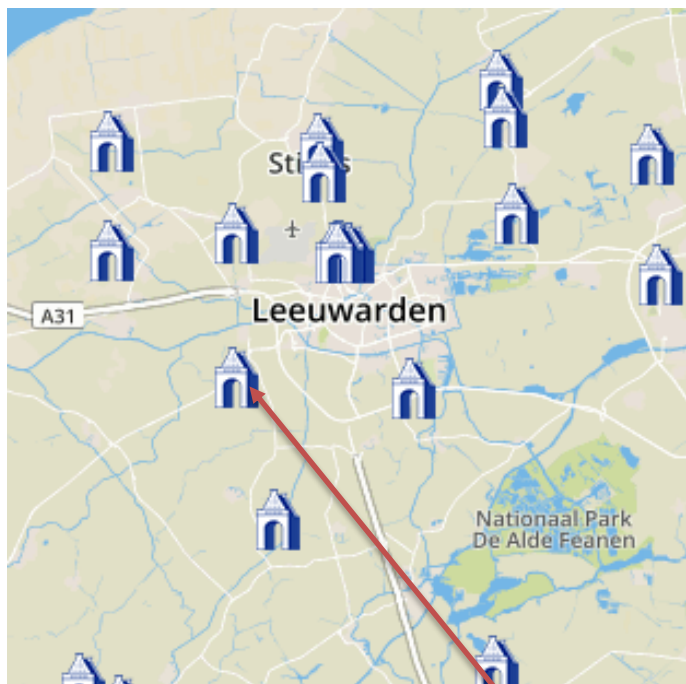
Bij het opstellen van plannen moeten cultuurhistorische waarden tijdig in beeld worden gebracht. Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) stelt in dat verband specifieke eisen aan het opstellen van ruimtelijke plannen. Waar mogelijk moeten cultuurhistorische waarden worden behouden of versterkt. Cultuurhistorie is daarmee een sturend onderdeel geworden in de ruimtelijke ordening. Op basis van het gemeentelijk beleid wordt onder andere rekening gehouden met de in het bestemmingsplan beschreven cultuurhistorische waarden en wordt aan de Cultuurhistorische Kaart Fryslân van de provincie Fryslân getoetst.

4.2.2 Doorwerking naar het plan

In de nabijheid van het bedrijf bevinden zich geen waardevolle cultuurhistorische elementen.

Cultuurhistorische kaart. Bron: provincie Fryslân.

Kaart van stichting Staten en Stinzen

Uniastate

Ten zuidoosten van de Hilaarderdyk 3 ligt de Uniastate. Deze wordt omschreven als "fraaie poort uit 1616 en stalen reconstructie ('luchtspiegeling') van de state, die in 1756 is afgebroken." Deze state ligt op ruim 600 meter van het bedrijf en hebben derhalve geen invloed op elkaar.

Het plan mag vanuit cultuurhistorisch oogpunt uitvoerbaar worden geacht.

4.3 Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

4.3.1 Aanleiding en doel

Bij het transport, de opslag en bij het be- en verwerken in bedrijven van gevaarlijke stoffen, maar ook nabij luchthavens bestaat de kans op ongevallen waarbij slachtoffers vallen die niet bij de activiteit betrokken zijn. Personen die in bedrijven werken worden door de wetgeving rond arbeidsomstandigheden beschermd. Personen die zich buiten (extern) de bedrijfsgrens bevinden worden beschermd door wet- en regelgeving voor externe veiligheid. De vuurwerkramp in Enschede van mei 2000 heeft geresulteerd in een formalisering en deels aanscherping van wet- en regelgeving om het risico van dergelijke ongevallen te beperken.

Het doel van de toets op externe veiligheidsaspecten rond ruimtelijke plannen is na te gaan welke risico's de voorgenomen ontwikkelingen met zich brengen. Dit om de mogelijkheid te bieden een externe veiligheidssituatie te creëren die voldoet aan de behoeften. Daartoe kan het ruimtelijk initiatief of specifieke wijze worden ingevuld en kunnen eventuele aanvullende maatregelen worden getroffen.

Het externe veiligheidsonderzoek richt zich eerst op het plaatsgebonden risico. Dit geeft een beeld van de ruimtelijke verdeling van de hoogte van de risico's rond een bron. Vervolgens wordt nagegaan wat de hoogte van het groepsrisico is. Dit geeft inzicht in de aantallen personen die bij een ongeval kunnen worden betrokken. Als er sprake is van groepsrisico, als een ongeval tot meer dan 10 dodelijke slachtoffers kan leiden, moeten risicogegevens worden verzameld, moet een advies over het voorgenomen initiatief aan de regionale brandweer worden gevraagd en is de initiatiefnemer verplicht de veranderingen in het groepsrisico door de nieuwe ruimtelijke ontwikkeling te verantwoorden.

4.3.2 Doorwerking naar het plan

Het Besluit richt zich primair op inrichtingen zoals bedoeld in de Wet milieubeheer. In artikel 2, lid 1 van het BEVI staan de inrichtingen genoemd waarop het besluit van toepassing is. Deze inrichtingen brengen risico's met zich mee voor de in de omgeving aanwezige risicogevoelige objecten. Een melkveehouderijbedrijf wordt niet aangemerkt als een risico veroorzakende inrichting.

Ook wordt de uitbreiding van de melkveehouderij niet gekarakteriseerd als een (beperkt) kwetsbaar object, zodat nader onderzoek naar externe veiligheid niet nodig is.

4.4 Bodem

4.4.1 Aanleiding en doel

De mens gebruikt de bodem op vele manieren, voor bijvoorbeeld woningbouw, landbouw, aanleg van wegen en winning van grondstoffen. Om te zorgen dat dit ook in de toekomst mogelijk blijft, is een duurzaam beheer van de bodem belangrijk. Doordat de mens al vele eeuwen gebruik maakt van de bodem heeft hij overal sporen achtergelaten.

Deze sporen zijn terug te zien in het landschap en te vinden op en in de bodem. Door bodemsanering worden de ernstige chemische verontreiniging van de bodem aangepakt. Bescherming van de bodem betekent bovendien het voorkomen dat schone grond verontreinigd raakt en het rekening houden met de eigenschappen van de bodem.

Het doel van de bodemtoets bij ruimtelijke plannen is de bescherming van de bodem. Een bodemonderzoek moet worden uitgevoerd om te kunnen beoordelen of de bodem geschikt is voor de geplande functie en of sprake is van een eventuele saneringsnoodzaak.

Artikel 9 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) bepaalt dat in het bestemmingsplan rekening gehouden moet worden met de bodemkwaliteit ter plaatse. De reden hiervoor is dat eventueel aanwezige bodemverontreiniging van groot belang kan zijn voor de keuze van bepaalde bestemmingen en/of voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. De bodemtoets moet worden uitgevoerd bij het wijzigen of opstellen van een bestemmingsplan.

4.4.2 Doorwerking naar het plan

In de ruimtelijke onderbouwing dient aangegeven te worden wat de kwaliteit van de bodem ter plaatse van het plangebied is. Tevens dient, op basis van de Mor (Ministeriële regeling omgevingsrecht), bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen een rapportage van een recent uitgevoerd verkennend bodemonderzoek toegevoegd te worden.

De bodemonderzoeksplicht geldt alleen voor bouwwerken waarvoor:

- een reguliere omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen is vereist;
- waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend (twee of meer uren per dag) mensen zullen verblijven;
- die de grond raken;
- waarvan het bestaande gebruik wijzigt (interne verbouwing);
- die niet naar aard en omvang gelijk zijn aan een bouwwerk genoemd in het Besluit bouwwerken;
- waarvan geen reeds bruikbare recente onderzoeksresultaten aanwezig zijn;
- die geen tijdelijk bouwwerk betreffen waarbij uit het vooronderzoek blijkt dat de locatie onverdacht is.

Het terrein is altijd in gebruik geweest als agrarisch gebied en recent niet voor andere doeleinden gebruikt. De kans op bodemverontreiniging is hierdoor gering. Daarnaast is in onderhavig geval geen sprake van bebouwing die een inrichting mogelijk maakt waarin gedurende een groot deel van de dag mensen aanwezig zullen zijn. Hiermee zijn geen risico's te verwachten voor de gezondheid en staat de bodemgesteldheid de voorgenomen ontwikkeling niet in de weg. Er zullen niet gedurende een groot deel van de dag mensen aanwezig zijn in de nieuw te bouwen stal. Om deze reden zal er geen onderzoek volgens het NEN 5740 protocol worden uitgevoerd.

4.5 Ecologie

4.5.1 Aanleiding en doel

Het beschermen, ontwikkelen en beheren van natuurgebieden is niet altijd genoeg om de verscheidenheid aan planten- en diersoorten in stand te houden. Bovendien komen veel soorten ook buiten natuurgebieden voor. De nieuwe Wet natuurbescherming vervangt vanaf 1 januari 2017 drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Doel van de Wet natuurbescherming is drieledig: ten eerste de bescherming van de biodiversiteit in Nederland, ten tweede decentralisatie van verantwoordelijkheden en ten derde vereenvoudiging van regels.

Gebiedsbescherming

In de nieuwe Wet natuurbescherming blijft de bescherming van Natura 2000-gebieden vrijwel hetzelfde. De bescherming van Beschermde Natuurmonumenten komt te vervallen. Wel kunnen provincies ervoor kiezen om deze gebieden alsnog te beschermen via het provinciale beleid. De provincie voegt dan gebieden toe aan de EHS / het NNN of wijst ze aan als bijzonder provinciaal natuurgebied of – landschap.

Soortenbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

1. Vogels met jaarrond beschermde nesten;
2. Overige vogels;
3. Soorten van de Habitatrictlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I);
4. Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn en waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt;
5. Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, maar waarvoor provinciaal wel een vrijstelling geldt.

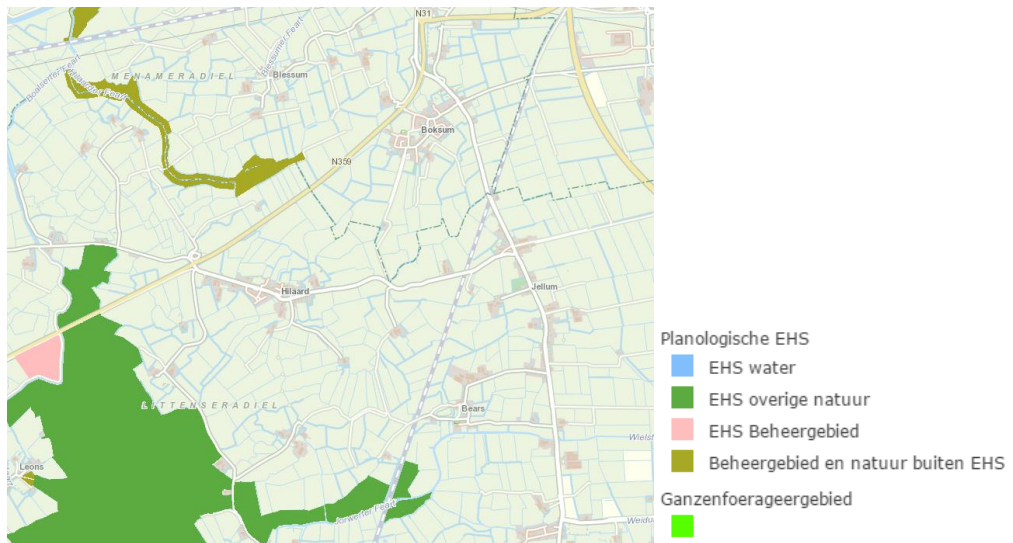
4.5.2 Doorwerking naar het plan

Gebiedsbescherming

In de Wet Natuurbescherming is de bescherming van gebieden geregeld.

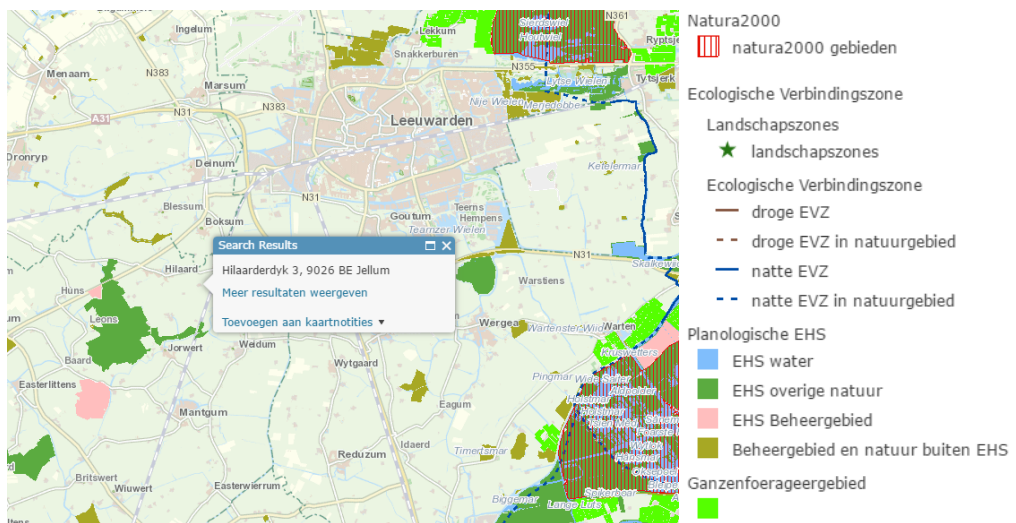
Bij de gebiedsbescherming spelen de volgende aspecten:

- beschermde Natuurmonumenten;
- Natura 2000-gebieden (vogel- en habitatrictlijngebieden): de Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden;
- Ecologische Hoofdstructuur (EHS): de EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en valt onder de nieuwe wetgeving onder NNN (het Natuurnetwerk Nederland).

Natuur overzichtskaart (indicatief). Bron: provincie Fryslân.

Ten zuiden van de planlocatie ligt een deel wat benoemd is als “overige natuur”. Ten noordwesten van de planlocatie ligt een uitloper van een beheergebied en natuur buiten de EHS.

Natuur overzichtskaart (indicatief). Bron: provincie Fryslân.

Op veel grotere afstand liggen de Natura-2000 gebieden. Alde Feanen ligt op 11,1 kilometer (ten oosten van de locatie) en Grootte Wielen ligt op 10,6 kilometer afstand (ten noordoosten) van de locatie.

Soortenbescherming

Naast de gebiedsbescherming is er ook nog de zogeheten ‘soortenbescherming’ uit de voormalige Flora- en faunawet. Deze is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Ongeveer 500 van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen vallen onder de bescherming van deze wet. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet Natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan.

Het is verboden:

1. Beschermd inheemse plantensoorten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enig andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen;
2. Beschermd inheemse diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen opzettelijk te verontrusten;
3. Van beschermde inheemse diersoorten de nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren, de eieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Van belang is om na te gaan of één of meerdere van deze verbodsactiviteiten van toepassing zijn of kunnen zijn. Ten behoeve van het project worden geen bomen gekapt, sloten gedempt of oude gebouwen gesloopt. Daarnaast worden de gronden waarop het melkveebedrijf zich gaat bouwen, nu al gebruikt ten behoeve van de bedrijfsvoering van het bedrijf.

De nieuwbouw vindt feitelijk plaats voor op het erf, zie de foto's hierboven. De kans dat voor de flora- en fauna waardevolle soorten zich hier gaan vestigen is erg klein te noemen.

Nader onderzoek naar ecologie is niet nodig.

4.6 Geluid

4.6.1 Aanleiding en doel

Geluid kan hinderlijk en schadelijk voor de gezondheid zijn. Zo kunnen hoge geluidsniveaus het gehoor beschadigen. Maar ook verstoring van de slaap kan op de lange duur slecht zijn voor de gezondheid. In Nederland zijn afspraken gemaakt over wat acceptabele geluidsniveaus zijn en wat niet (de geluidsnormen).

Op Europees niveau is het voornaamste doel op het gebied van geluidshinder dat niemand wordt blootgesteld aan geluidsniveaus die zijn of haar gezondheid en de kwaliteit van zijn of haar bestaan in gevaar brengen.

Het doel van eventueel uit te voeren akoestisch onderzoek bij ruimtelijke plannen is het voorkomen van geluidshinder bij geluidsgevoelige objecten (scholen, woningen, etc.) door het aanhouden van voldoende afstand ten opzichte van geluidsproducenten (industrie, railverkeer etc.) of het treffen van andere maatregelen.

De verplichting tot de eventuele uitvoering van een akoestisch onderzoek is vastgelegd in de Wet geluidhinder (Wgh). De Wgh bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai, industrielawaai en luchtvaartlawaai.

De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een projectafwijkingbesluit indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt.

Voor een goede ruimtelijke afweging kan ook een akoestisch onderzoek nodig zijn. Hierbij speelt de milieuwetgeving ook een rol.

4.6.2 Doorwerking naar het plan

Met het planvoornemen wordt niet voorzien in het oprichten van een nieuw geluidsgevoelig object. Ook vinden geen ingrijpende wijzigingen in de verkeersinfrastructuur plaats waardoor in belangrijke mate verkeersstromen veranderen ten nadele van bestaande geluidgevoelige objecten in de omgeving.

In dit geval geldt dat de inrichting onder het Activiteitenbesluit blijft vallen, ook na de wijziging. De inrichting kan voldoen aan de normen die daar in gesteld worden.

4.7 Luchtkwaliteit

4.7.1 Aanleiding en doel

Een gezonde buitenlucht is belangrijk voor de maatschappij. Tot op Europees niveau spant men zich daarom in om de luchtkwaliteit op orde te krijgen door middel van regels en normen. Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen decennia in Nederland is verbeterd, voldoet ze nog steeds niet overal aan de normen. Met name fijn stof en stikstofdioxiden leveren problemen op. Een groot aantal bouwprojecten, zoals wegverbredingen en de aanleg van bedrijventerreinen en nieuwbouwwijken, lagen en liggen daarom soms nog steeds stil. Doordat in overschrijdingsgebieden soms ook gewenste of noodzakelijke plannen en projecten worden stilgelegd, ontstond een discussie om gewenste en soms noodzakelijke plannen toch doorgang te kunnen laten vinden. Dat heeft geresulteerd in nieuwe regels voor luchtkwaliteit.

Het doel van het luchtkwaliteitonderzoek is het geven van inzicht in de gevolgen van een plan voor de luchtkwaliteit om een goede luchtkwaliteit te kunnen garanderen. Daarom moet luchtkwaliteit al in een vroeg stadium van de planvorming worden meegewogen. Gegevens over de luchtkwaliteit worden verzameld om vervolgens te kunnen bepalen of er voor het doorgaan van het project al dan niet aanvullende maatregelen nodig zijn. In de praktijk zullen met name fijn stof en stikstofdioxiden moeten worden onderzocht.

Daarnaast kan een goede ruimtelijke ordening met zich brengen dat een afweging wordt gemaakt rondom de aanvaardbaarheid van een project op een bepaalde locatie.

De luchtkwaliteit hoeft (artikel 5.16 Wet milieubeheer) geen belemmering te vormen voor ruimtelijke ontwikkelingen als:

- geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een plan of project niet in betekende mate (NIBM) bijdraagt;
- een project per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) dat tevens voorziet in maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren.

4.7.2 Doorwerking naar het plan

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Projecten die 'niet in betekende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer getoetst te worden aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. In de AMvB-nibm zijn de criteria vastgelegd om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm.

In mei 2010 heeft het ministerie van VROM een handreiking opgesteld voor de beoordeling van emissie van fijnstof bij veehouderijen. De handreiking heeft als doel de gemeente als bevoegd gezag te ondersteunen bij behandeling van vergunningaanvragen voor nieuwe veehouderijen en uitbreidingen die van invloed kunnen zijn op de luchtkwaliteit. De handreiking biedt informatie, jurisprudentie, vuistregels en geeft met behulp van een stappenplan aan hoe in een vergunningprocedure de beoordeling van fijnstof kan worden uitgevoerd.

In de handreiking is een vuistregel opgenomen om te kunnen beoordelen of een uitbreiding van een veehouderij 'in betekende mate' (IBM) of 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdraagt. Beoordeling vindt plaats aan de hand van een tabel die gebaseerd is op de 3% NIBM grens.

In de tabel kan bij de betreffende afstand de hoeveelheid emissie worden afgelezen waarmee een veehouderij nog kan uitbreiden om niet in betekende mate bij te dragen. Met behulp van de emissiefactorenlijst (VROM) kan uitgerekend worden of de totale toename in emissie onder de NIBM grens blijft. De getallen in de tabel zijn worst-case genomen, inclusief een veiligheidsmarge. Indien bij een bepaalde afstand niet méér wordt geëmitteerd dan is opgenomen in de tabel dan is de oprichting/uitbreiding zeker NIBM. Wanneer de toename in emissie in grammen hoger is dan in de tabel opgenomen is het project mogelijk IBM. Er wordt een berekening uitgevoerd om aan te tonen dat geen grenswaarden worden overschreden ofwel de uitbreiding bij precieze berekening toch NIBM blijkt te zijn.

Afstand tot te toetsen plaats	70 m	80 m	90 m	100 m	120 m	140 m	160 m
Totale emissie in g/jaar van uitbreiding/oprichting	324.000	387.000	473.000	581.000	817.000	1.075.000	1.376.000

Tabel: NIBM-grens

Toetsing uitbreiding aan NIBM

Om te bepalen of een uitbreiding NIBM bijdraagt dient rekening te worden gehouden met de 3% grens. Deze grens heeft betrekking op de jaargemiddelde concentratie.

Conform de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit vindt beoordeling van het jaargemiddelde plaats ter plaatse van:

1. woningen;
2. bedrijfswoning (niet zijnde de eigen bedrijfswoning).

Voor deze wijziging neemt de veebezetting niet toe, ten opzichte van de vorige gemelde situatie. Het project voldoet dus aan NIBM.

4.8 M.E.R.-Beoordeling

4.8.1 Aanleiding en doel

De milieueffectrapportage is een hulpmiddel om bij diverse procedures het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de 'moederprocedure'. Dit is de procedure op grond waarvan de besluitvorming plaatsvindt, bijvoorbeeld de bestemmingsplanprocedure, of een milieuvergunningprocedure.

4.8.2 Doorwerking naar het plan

In bijlage D van het Besluit m.e.r. (D14) zijn de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren opgenomen. Voor koeien geldt een drempelwaarde van 200 melk- of kalfkoeien of 340 stuks vrouwelijk jongvee. Als combinatie geldt een drempelwaarde van 340 melk- of kalfkoeien en vrouwelijk jongvee.

Er wordt geen nieuwe "installatie" opgericht voor melkkoeien en of jongvee. Voor het initiatief zal dus geen aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling moeten worden aangeleverd.

4.9 Milieuhinder

4.9.1 Aanleiding en doel

Nieuwe functies kunnen milieuhinderlijk zijn voor omringende woningen dan wel bedrijven. Er dient een beoordeling plaats te vinden of de nieuwe functie wel milieuhygiënisch inpasbaar is.

Er dient daarom beoordeeld te worden of in de omgeving van het plangebied functies voorkomen die gehinderd kunnen worden door onderhavig project of waarvan het project juist hinder ondervindt.

De (indicatieve) lijst "Bedrijven en Milieuzonering 2009", uitgegeven door de Vereniging van Nederlandse gemeenten, geeft weer wat de richtafstanden zijn voor milieubelastende activiteiten. In deze publicatie worden de indicatieve richtafstanden gegeven voor de vier ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar.

Bij het bepalen van de richtafstanden wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

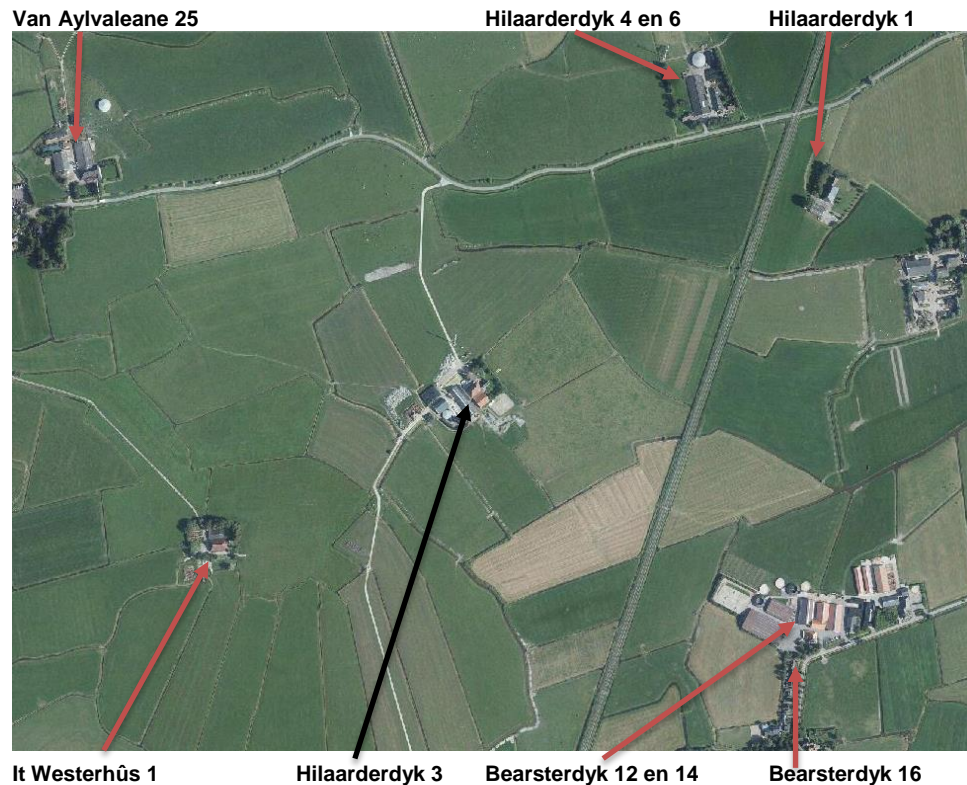
- Het betreft gemiddeld moderne bedrijfsactiviteiten met gebruikelijke productieprocessen en voorzieningen;
- De richtafstanden hebben betrekking op de omgevingstypen „rustige woonwijk” en „rustig buitengebied”;
- De richtafstanden bieden in beginsel ruimte voor normale groei van de bedrijfsactiviteiten;
- Bij activiteiten met ruimtelijk duidelijk te onderscheiden deelactiviteiten kunnen deze activiteiten desgewenst als afzonderlijk te zoneren activiteiten worden beschouwd, bijvoorbeeld bij de ligging van de activiteit binnen zones met een verschillende milieucategorie.

De gegeven richtafstanden zijn in het algemeen richtafstanden en geen harde afstandseisen. Ze moeten daarom gemotiveerd worden toegepast. Dit betekent dat geringe afwijkingen in de lokale situatie mogelijk zijn. Het is aan te bevelen deze afwijkingen te benoemen en te motiveren indien aan de orde.

4.9.2

Doorwerking naar het plan

Om een afweging te maken is het van belang te kijken welke objecten en functies zich in de nabijheid bevinden van het plangebied. Daartoe volgt hierna een weergave van het plangebied vanuit de lucht.

Van bovengenoemde locaties zijn de woningen aan de Hilaarderdyk 1 en aan de Bearsterdyk 16 burgerwoningen. De andere, hier aangeduide objecten, horen bij een agrarisch bedrijf.

Vanuit de omgeving naar het agrarisch bedrijf

Een melkveehouderij zelf betreft geen milieugevoelige functie die beschermt dient te worden tegen milieuhinder vanuit omliggende bedrijven of instellingen. Verder onderzoek naar milieuhinder is voor dit aspect niet nodig.

Vanuit het agrarisch bedrijf naar de omgeving

Op basis van de VNG-Reeks bedrijven en milieuzonering staan de volgende normafstanden genoemd voor een melkveebedrijf die gelden tot aan woningen van derden.

Milieucriterium	Geur	Stof	Geluid	Gevaar
Fokken en houden van rundvee	100 meter	30 meter	30 meter	0 meter

Op basis van Bedrijven en milieuzonering geldt 100 meter voor het aspect 'geur'. Van de richtafstand kan gemotiveerd worden afgeweken. Voor afstanden van veehouderijen ten opzichte van geurgevoelige objecten is de Wet geurhinder en veehouderij van toepassing. Voor dit type bedrijf moet de minimale gevelafstand tot het geurgevoelig object 25 meter zijn. Het emissiepunt van de stal moet zich op minimaal 50 meter bevinden van een geurgevoelig object. Hier wordt beide ruimschoots aan voldaan.

De dichtst bij gelegen woning (burger) is aan de Hilaarderdyk 1. De afstand van deze woning tot aan de grens van de inrichting is 590 meter.

Nader onderzoek naar milieuhinder is niet nodig.

4.10 Watertoets

4.10.1 Aanleiding en doel

Het doel van de watertoets is waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten.

De meerwaarde van de watertoets is dat zij zorgt voor een vroegtijdige systematische aandacht voor het meewegen van wateraspecten in ruimtelijke plannen en besluiten.

De watertoets is wettelijk verankerd met het Besluit van 3 juli 2003 tot wijziging van het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985 in verband met gevolgen van ruimtelijke plannen voor de waterhuishouding (watertoets).

De wijziging van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening (Bro) regelt een verplichte waterparagraaf in de toelichting bij de genoemde ruimtelijke plannen en een uitbreiding van het vooroverleg met de waterschappen. De verplichting geldt formeel niet voor de structuurvisie.

De ruimtelijke structuurvisie is een belangrijk instrument, omdat hierin de strategische ruimtelijke keuzen (locatiekeuzen) voor water en ruimtelijke ontwikkelingen worden gemaakt. Het instrument is vorm- en procedurevrij. Gezien het belang van het instrument is het wel noodzakelijk de waterbeheerder hier goed bij te betrekken.

4.10.2 Doorwerking naar het plan

Via het online instrument via www.dewatertoets.nl, is de zogeheten watertoets uitgevoerd. Op basis hiervan blijkt dat het perceel Hilaarderdyk 3 te Jellum zich bevindt binnen het beheersgebied van het waterschap Wetterskip Fryslân.

Het plan heeft een zodanige invloed heeft op de waterhuishouding dat de "normale procedure" moet worden gevolgd.

Dit betekent dat het waterschap in een overleg met de initiatiefnemer wil bespreken hoe er voor het plan op een goede manier rekening kan worden gehouden met de waterhuishouding en/of de afvalwaterketen. In bijlage 6.1 is de uitgevoerde watertoets opgenomen.

5 Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) wordt de ontwikkeling voorgelegd aan de betrokken overlegpartners. De ontwerpbeschikking van de omgevingsvergunning met bijbehorende stukken wordt daarna gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. Tijdens deze periode bestaat de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen. Eenieder wordt op deze wijze in de gelegenheid gesteld om bedenkingen tegen het initiatief kenbaar te maken.

De ingekomen zienswijzen worden door de gemeente beantwoord en meegewogen in de besluitvorming omtrent het verlenen van de omgevingsvergunning. Tegen dit besluit bestaat de mogelijkheid voor beroep en hoger beroep. De voorgenoemde procedure toont de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het project aan.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

Ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het project is het van belang te weten of het economisch uitvoerbaar is. De economische uitvoerbaarheid wordt enerzijds bepaald door de exploitatie van het plan (financiële haalbaarheid) en anderzijds door de wijze waarop gemeentelijke kosten op het plan worden verhaald (grondexploitatie).

Financiële haalbaarheid

De ontwikkeling betreft een particulier initiatief, waarmee de gemeente geen directe financiële bemoeienis heeft. Dit project is nodig voor de bedrijfsvoering van het bedrijf.

Grondexploitatie

Door middel van de grondexploitatieregeling beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten, bijvoorbeeld voor het toekennen van planschade en kosten voor de ruimtelijke procedure. Indien er sprake is van een bouwplan zoals genoemd in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening, dient de gemeente hiervoor in beginsel een exploitatieplan op te stellen. Van deze verplichting kan worden afgezien als het kostenverhaal anderszins verzekerd is. Voor vaststelling van het planologisch besluit dient duidelijk te zijn op welke wijze de kosten zullen worden verhaald.

Met dit project zijn geen bovenplanse kosten gemoeid. De kosten voor de ruimtelijke procedure worden verhaald via leges. Voor de vergoeding van planschade kunnen privaatrechtelijke worden afgestemd met de initiatiefnemer van het plan. Omdat het verhaal van kosten op een andere manier wordt geregeld, wordt het opstellen van een exploitatieplan niet nodig geacht.

6 Hoofdstuk 6 Bijlagen

6.1 Watertoets

datum 20-10-2017
dossiercode 20171020-2-16251

Project: Uitbreiding melkkoeienstal
Gemeente: Littenseradiel
Aanvrager: V.H. van 't Erve
Organisatie: VantErve Advies

Geachte heer/mevrouw V.H. van 't Erve,

Voor het plan Uitbreiding melkkoeienstal heeft u een watertoets aangevraagd op www.dewatertoets.nl. De uitkomst is dat de normale watertoetsprocedure van toepassing is.

Wateraspecten en aandachtspunten

Hieronder staan de eventuele wateraspecten die van invloed zijn op het plan en aandachtspunten om mee rekening te houden.

Wateradvies

Binnen 8 weken kunt u van ons een reactie verwachten waarin wij ingaan op de wateraspecten en aandachtspunten die gelden voor dit plan. Mochten er nog vragen of aanvullende informatie nodig zijn dan nemen wij contact met u op.

Leidraad watertoets

Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werkt Wetterskip Fryslân met de Leidraad Watertoets. In Leidraad Watertoets staan de uitgangspunten voor alle wateraspecten omschreven waarmee rekening gehouden moet worden en is informatie te vinden over de te nemen maatregelen. U kunt de Leidraad Watertoets raadplegen via de link: www.wetterskipfryslan.nl/watertoets.

Informatie

Voor meer informatie over bijvoorbeeld de ligging, beheer- en onderhoud status van waterobjecten in het plangebied verwijzen wij u door naar onze algemene site www.wetterskipfryslan.nl

Met vriendelijke groet,

Wetterskip Fryslân
Postbus 36
8900AA Leeuwarden
T 058 292 2222
E info@wetterskipfryslan.nl

De WaterToets 2014

datum 20-10-2017
dossiercode 20171020-2-16251

Samenvatting van de gegevens voor de watertoets

project: Uitbreiding melkkoeienstal
gemeente: Littenseradiel
Gegevens van het plan: Kleine uitbreiding melkkoeienstal
Oppervlak: 637 m²
Adres: Hilaarderdyk 3,
9026 BE Jellum
Kadastraal adres:
Tekening meegestuurd: survey_attachments/3196_PL-04_831_Milieutekening_dd_01-07-2017 (002).pdf
Aanvullende opmerkingen:

Gegevens aanvrager

V.H. van 't Erve
VantErve Advies
Hilaarderdyk
3
9026 BE Jellum
T:
E: info@vanterveadvies.nl

Gegevens gemeente

Welke gemeente omvat het grootste deel van het door u getekende plangebied? Littenseradiel
Gemeente: Littenseradiel
Contactpersoon: De heer K. Hendriks
T: 0515-334487
E: K.Hendriks@littenseradiel.nl

Resultaat kaartenanalyse voor het plangebied

Heeft u een beperkingsgebied geraakt? nee

Uw antwoord op de onderstaande vragen

Gaat het plan uitsluitend over de functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassing van bebouwing en ruimte?

Antwoord: nee

Is er sprake van een toename van lozing van verontreinigd water op het oppervlaktewater?

Antwoord: nee

Wordt het bestaande verharde oppervlak vergroot met meer dan 200 m² in stedelijk gebied of meer dan 1500 m² in landelijk gebied?

Antwoord: nee

Neemt het verhard oppervlak in het stedelijk gebied toe?

Antwoord: nee

Zo ja, met hoeveel m² neemt het verhard oppervlak in het stedelijk gebied toe?

Antwoord: nvt

Neemt het verhard oppervlak in landelijk gebied toe?

Antwoord: ja

Zo ja, met hoeveel m² neemt het verhard oppervlak in het landelijk gebied toe?
Antwoord: 637

Wordt er oppervlaktewater gegraven en/of gedempt?
Antwoord: nee

Wordt er in het plan oppervlaktewater gedempt?
Antwoord: nee

Wordt er in het plan oppervlaktewater gegraven?
Antwoord: nee

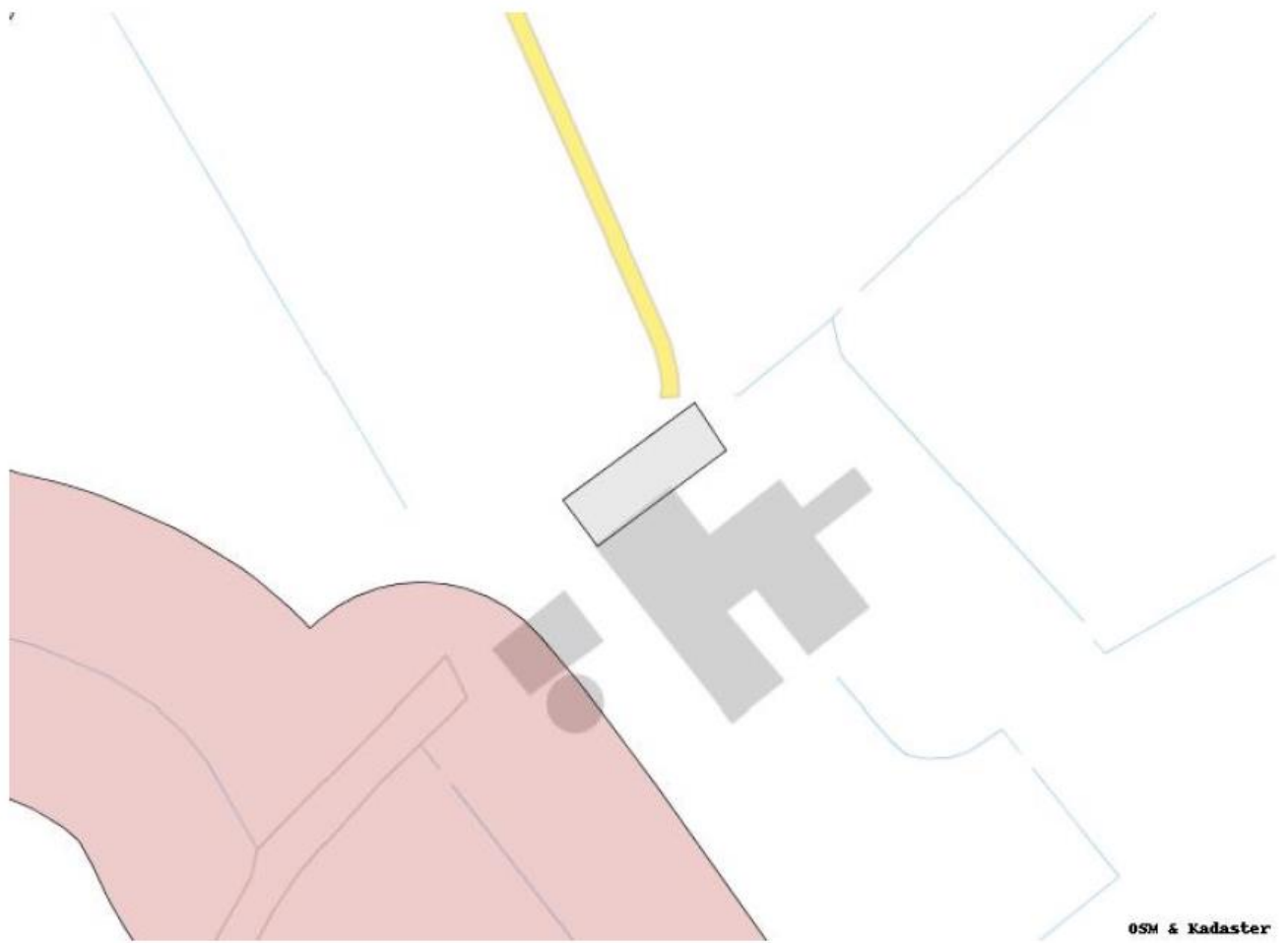
Zo ja, wat voor compenserende maatregelen worden er in het plan genomen bij een toename verharding en/of demping van het oppervlaktewater?
Antwoord: De sloot aan de noordzijde wordt vergroot, waardoor het hemelwater kan worden afgevoerd.

Wordt het oppervlaktewaterpeil in het plan gewijzigd?
Antwoord: nee

Zo ja, wat is het doel van de peilwijzing, wat wordt het nieuwe peil en hoe wordt de peilwijziging doorgevoerd?
Antwoord:

Wordt er een kelder of souterrain gerealiseerd?
Antwoord: ja

Wordt er tijdelijk of permanent grondwater onttrokken?
Antwoord: nee

Overzicht plangebied

Te volgen watertoetsprocedure is de normale procedure

De WaterToets 2014

Van: Remco Visser [mailto:RVisser1@wetterskipfryslan.nl]

Verzonden: dinsdag 14 november 2017 8:27

Aan: VantErve Advies <info@vanterveadvies.nl>

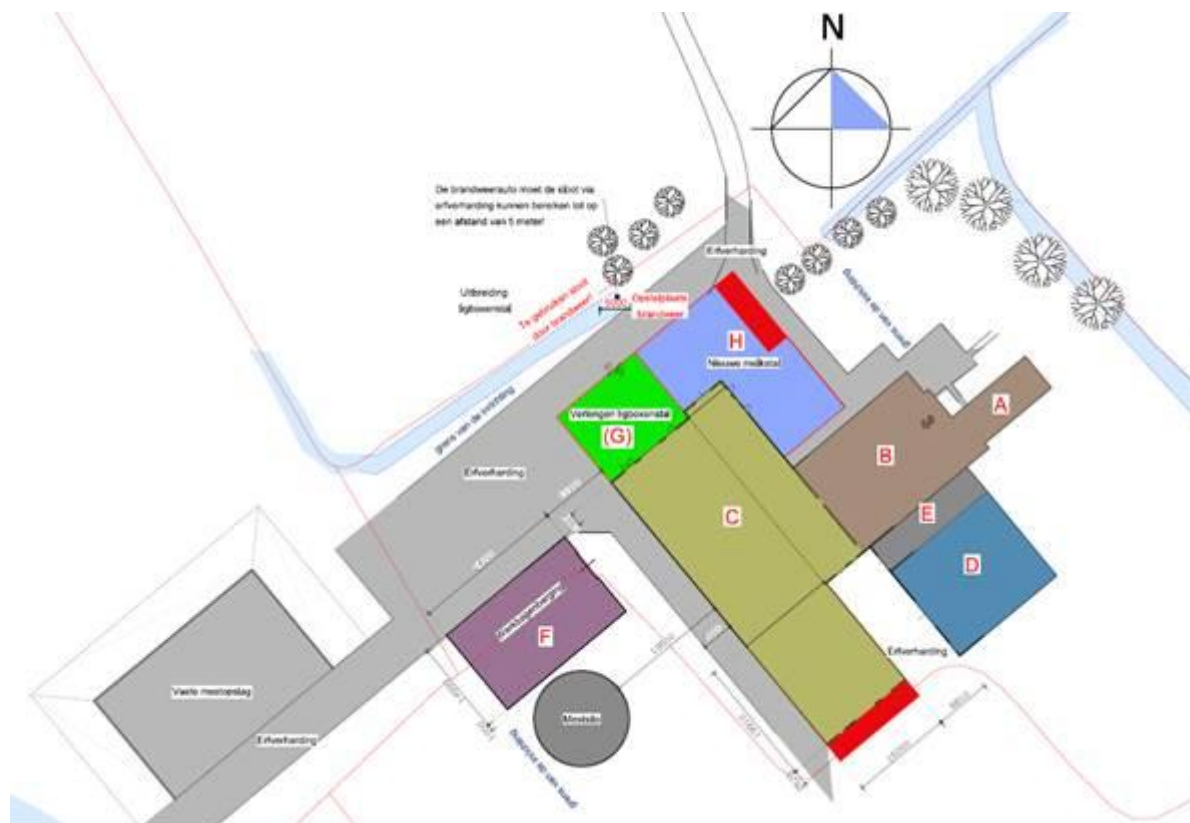
Onderwerp: Wateradvies Hilaarderdyk 3 Jellum

Geachte heer/mevrouw,

U heeft op 20 oktober 2017 een digitale watertoets doorlopen voor de uitbreiding van de melkkoeienstal aan de Hilaarderdyk 3 te Jellum. Op het plan is de normale watertoetsprocedure van toepassing omdat een kelder wordt gegraven. Deze e-mail vormt het wateradvies voor dit plan.

Wij adviseren u om het wateradvies mee te nemen in de verdere planvorming. Uit de waterparagraaf moet duidelijk blijken wat voor waterbelangen er van toepassing zijn en hoe u hier in het plan rekening mee houdt. Indien nodig verzoeken wij u om de waterbelangen te borgen op de Verbeelding en in de Regels van het plan.

Het plan bestaat uit het uitbreiden van een melkkoeienstal. Onderstaande figuur toont de toekomstige inrichting van de stal.

De toekomstige uitbreiding van de stal (G en H)

Watertoets en Wateradvies

De watertoets is een belangrijk instrument bij het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de ruimte. De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. In deze email geven wij de wateraspecten aan die specifiek op uw plan van toepassing zijn.

Achtergrondinformatie over de verschillende aspecten kunt u vinden in onze Leidraad Watertoets die is te raadplegen op onze website: www.wetterskipfryslan.nl/watertoets. In de Leidraad staat ook hoe u bij het uitwerken en opstellen van het plan rekening dient te houden met deze wateraspecten in bijvoorbeeld de Toelichting, de Regels en op de Verbeelding.

Realisatie kelder

In de aanvraag geeft u aan dat onder de stal een kelder wordt gerealiseerd. Wij adviseren om ondergrondse constructies zoals een kelder altijd waterdicht aan te leggen om (toekomstige) wateroverlast te voorkomen. Ook als een kelder in de bestaande situatie boven de heersende grondwaterstand wordt aangelegd is het advies om deze waterdicht te realiseren. Zo ontstaat bij toekomstige stijgingen van de grondwaterstand geen wateroverlast. De initiatiefnemer is hier zelf verantwoordelijk voor.

In veel gevallen is het voor de realisatie van een kelder nodig om het grondwater te verlagen. Voor het onttrekken van grondwater is een vergunning of melding nodig. Ook het lozen van onttrokken grondwater is meldingsplichtig. Om te weten of u met een melding kunt volstaan of een vergunning nodig hebt, kunt u contact opnemen met de Cluster Vergunningverlening van Wetterskip Fryslân. Meer informatie over de Watervergunning vindt u onder Waterwet in deze brief.

Vervolg

Waterwet

waaronder het lozen van afvalwater op het oppervlaktewater, het onttrekken van grondwater of het aanbrengen van een wijziging in het watersysteem, dient u een vergunning aan te vragen of een melding te doen bij Wetterskip Fryslân. Op onze website (www.wetterskipfryslan.nl) treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden. De aanvraag voor een watervergunning of de melding kunt u ook gelijktijdig met de omgevingsvergunningaanvraag indienen via het omgevingsloket online (www.omgevingsloket.nl).

Meer informatie

Mocht u vragen hebben over het wateradvies of wilt u verder overleggen over het plan, dan kunt u contact opnemen met de heer R.L. Visser van ons waterschap. De in deze e-mail genoemde afdelingen en personen zijn telefonisch bereikbaar via het algemene telefoonnummer van Wetterskip Fryslân: 058-292 22 22.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,

drs. R. Smit,
Manager Cluster Plannen.

Wetterskip Fryslân T 058 – 292 2222 2 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden |
www.wetterskipfryslan.nl

6.2 Lichtplan

LICHTPLAN

TOETSING LICHTUITSTRALING VANUIT DE BEDRIJFSGEBOUWEN OP DE OMGEVING

VOOR HET BEDRIJF VAN:
R.Oostra
Hilaarderdyk 3
9026 BE Jellum

DOOR:

VantErve
ADVIES
Advies met een visie!

V.H. van 't Erve
Postbus 48
8100 AA Raalte
Tel. 0572-363218
Info@VantErveAdvies.nl

buro wietze dijkstra
Koumelkerspaed 8A
9014 CB Tersoal
Tel. 0515 - 842007
Info@burowietzedijkstra.nl

19 juli 2016

INHOUDSOPGAVE

1. Noodzaak van goede verlichting	2
2. Negatieve effecten van verlichting	3
3. Regelgeving en begrippen	5
4. Uitgangspunten	6
5. Resultaten	10
6. Conclusie	13

1. Noodzaak van goede verlichting

Stallen waar vee in gehouden wordt, moet voorzien zijn van goede verlichting. Licht is voor het functioneren van de het melkvee erg belangrijk. Licht beïnvloedt de hormoonhuishouding van de koe.

Droogstaande koeien die iedere dag 16 uur in het donker worden gehouden en daarna acht uur in het licht, geven gedurende de eerste vier maanden van de lactatie ruim drie kg melk per dag per koe meer dan voorheen.

Jongvee groeit sneller als het 16 uur in het licht en 8 uur in het donker loopt.

Melkkoeien worden door veel en lang licht sneller tochtig. Daarnaast eten koeien meer door meer licht. Koeien die in een stal rondlopen waar het meer dan 13,5 uur licht is, geven zes tot vijftien procent meer melk, zonder dat het eiwitgehalte van de melk verandert.

In de Maatlat Duurzame Veehouderij worden de volgende niveaus gehanteerd, dit is het lichtniveau in de stal:

Minimaal lichtniveau per MDV diercategorie

MDV diercategorie	Minimaal LUX niveau
Konijnenstallen	20
Melkgeitenstallen	120
Melkveestallen	120
Pluimveestallen	
- eenden	25
- leghennen	20
vleeskuikens	
kalkoenen	
Varkensstallen	40
Vleeskalverenstallen	40
Vleesveestallen	50

2. Negatieve effecten van verlichting

Er kunnen ook negatieve effecten van verlichting zijn. De negatieve effecten van kunstmatige verlichting worden enerzijds bepaald door de aard, intensiteit en duur en plaats van de verlichting en anderzijds door de kans op blootstelling, die gerelateerd is aan de omgeving en aan de leefwijze van mens en dier.

Er zijn drie soorten effecten van kunstmatige verlichting te onderscheiden:

- hinder voor de mens
- hinder/verstoring voor de natuur
- horizonvervuiling

Hinder bij mensen ontstaat wanneer men zich niet kan onttrekken aan het aanwezige kunstlicht, terwijl er wel behoefte aan is, bijvoorbeeld om te kunnen rusten of slapen. Bij de beoordeling van lichthinder voor mensen moet er een afweging gemaakt worden tussen maatschappelijke belangen (veiligheid op straat of bijvoorbeeld bruikbaarheid sportvelden) en de hinderbeleving.

Nachtelijk kunstmatige verlichting kan het gedrag van dieren (negatief) beïnvloeden. Naast mogelijke aanpassingen van de levenscyclus aan de kunstmatige verlichting, kan er sprake zijn van desoriëntatie, afstoting of aantrekking. Deze effecten kunnen leiden tot uitputting en sterfte. Ook kan kunstmatige verlichting als een barrière werken bij migrerende dieren. De verschillende negatieve effecten van kunstmatige verlichting hebben niet alleen een individueel effect, maar kunnen ook een negatieve invloed hebben op de instandhoudingdoelstellingen van specifieke soorten.

Bij horizonvervuiling/donkertebescherming gaat het om de zichtbaarheid van licht op langere afstand, bijvoorbeeld het zichtbaar zijn van een open stal of een verlicht sportveld in een open landschap. Het gaat hierbij om grotere afstanden, waarbij geen direct licht meer te meten is van een lamp. Het licht is echter nog wel zichtbaar. Het gaat dan om een afstand tot vijf a tien kilometer, boven zee maximaal vijftien kilometer.

Over effectafstanden van kunstmatige verlichting is nog relatief weinig bekend. Deze afstanden zijn afhankelijk van een complex van variabelen:

- de kenmerken van de verlichting (zoals verlichtingsintensiteit, spectrale samenstelling, vorm van de armatuur, etc.)
- de situatie waarin de verlichting plaats vindt (de transparantie van het landschap)
- de gehinderde (mens/soort dier)

In de onderzoekliteratuur worden tot dusverre effectstanden van honderden meters gemeld.

Voor bijvoorbeeld de afstotende werking van moderne, UV- en blauwwarme wegverlichting:

- op broedende grutto's omstreeks 300 meter, en op termijn vermoedelijk meer
- op amfibieën tot enkele honderden meters
- op insecten honderden meters tot meer dan een kilometer
- voor de aantrekkende werking op terrestrische zoogdieren (bunzing, hermelijn, vos) in elk geval meer dan 100 meter

De hinder van de oppervlaktehelderheid van sterke lichten (inkijk) kan zelfs vele kilometers ver reiken. Voor de zichtbaarheid en effecten van air glow (boven bijvoorbeeld kassen en industrieterreinen) geldt eveneens dat deze afhankelijk van de weersomstandigheden vele kilometers ver reikt (Alterra-rapport 778, Molenaar J.G. de, 2003).

3. Regelgeving en begrippen

In het bestemmingsplan “Bûtengebied”, zoals vastgesteld op 29 september 2015, staat in artikel 3.4 “Specifieke gebruiksregels”:

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming wordt in aanvulling op het gestelde in Artikel 51 in ieder geval gerekend:

- q. het gebruik van bedrijfsgebouwen zodanig dat de lichtuitstraling vanuit de bedrijfsgebouwen meer dan 150 lux bedraagt. In geval in de bestaande situatie de lichtuitstraling meer bedraagt, dan moet boven de 150 lux de lichtuitstraling vanuit de bedrijfsgebouwen tussen 20.00 uur en 6.00 uur met tenminste 90% worden gereduceerd.

Begrippen:

- Luminantie is hoeveelheid licht dat van een verlicht vlak wordt uitgestraald of weerkaatst wordt. Eenheid: candela per vierkante meter (cd/m²)
- Lichtsterkte is de hoeveelheid licht die een verlichtingsbron in een bepaalde richting uitzendt. Eenheid: candela (cd)
- Verlichtingssterkte is de totale hoeveelheid licht dat op een oppervlakte valt. Eenheid: lux
- ULR is het percentage licht van een installatie, dat boven de horizon uitgestraald wordt ten opzichte van het totale uitgestraalde licht. Eenheid: percentage

Voor de beoordeling van de lichtuitstraling is gebruik gemaakt van “Technisch document bij Convenant lichthinder melkveehouderij LTO Noord / FMF / NMF” van april 2015.

Om het licht van de stal te berekenen is het rekenprogramma Dialux gebruikt.

4. Uitgangspunten

In de stal is de verlichting als volgt:

Er zijn 23 armaturen “Nualight” of een vergelijkbaar type aanwezig. De gehanteerde Nualight heeft de volgende kenmerken:

Nualight TITAN PURE 1200MM HE 32W WB 4K
TITAN PURE 1200MM HE 32W WB 4K
Artikelnr.: TITAN PURE 1200MM HE 32W WB 4K
Lichtstroom (Armatuur): 4437 lm
Lichtstroom (Lampen): 4437 lm
Armatuurvermogen: 32.0 W
Armatuurcategorie volgens CIE: 93
CIE Flux code: 39 67 87 93 100
Uitrusting: 1 x NICHIA 757 4K (Correctiefactor 1.000).

Opti-Cow B.V.

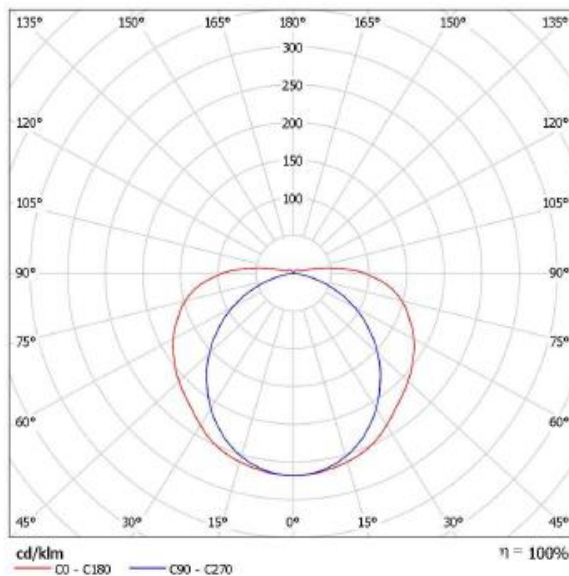
De Finnen 14
9001 XW Grou

Operator Jacob Hoekstra
Telefoon 0031(0)620422419
Fax
e-Mail jacob@opticow.com

Nualight TITAN PURE 1200MM HE 32W WB 4K TITAN PURE 1200MM HE 32W WB 4K
Gegevensblad armaturer

In de armaturenkaart vindt u een afbeelding van het armatuur.

Lichtuitstraling 1:

Armatuurcategorie volgens CIE: 93
CIE Flux code: 39 67 87 93 100

Lichtuitstraling 1:

f-waardering volgens UGR													
		70	70	50	50	30	70	70	50	50	30	30	
p-Plafond		50	30	50	30	30	50	30	50	30	30	30	
p-Muren		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	
p-Vloer		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	
Ruimteafmeting	Perspectief dwars					Perspectief lange							
	X	Y	t.o.v. lampen					t.o.v. lampen					
2H	2H	20.9	22.3	21.3	22.7	23.0	19.3	20.6	19.7	21.0	21.4		
	3H	23.3	24.5	23.7	24.9	25.3	20.5	21.7	20.9	22.1	22.6		
	4H	24.4	25.6	24.9	26.0	26.5	20.9	22.1	21.3	22.5	22.9		
	6H	25.6	26.7	26.0	27.1	27.6	21.1	22.2	21.5	22.6	23.1		
	8H	26.1	27.2	26.6	27.6	28.1	21.1	22.2	21.6	22.6	23.1		
12H	26.6	27.6	27.1	28.1	28.6	21.1	22.1	21.6	22.6	23.1			
4H	2H	21.5	22.7	22.0	23.1	23.5	20.2	21.4	20.7	21.8	22.3		
	3H	24.1	25.1	24.6	25.6	26.1	21.7	22.8	22.2	23.2	23.7		
	4H	25.5	26.4	26.0	26.9	27.4	22.3	23.2	22.8	23.7	24.2		
	6H	26.8	27.7	27.4	28.2	28.7	22.6	23.4	23.1	23.9	24.5		
	8H	27.5	28.2	28.0	28.7	29.3	22.7	23.5	23.2	24.0	24.5		
12H	28.1	28.8	28.6	29.3	29.9	22.7	23.4	23.3	23.9	24.5			
8H	4H	25.8	26.6	26.3	27.1	27.7	23.2	24.0	23.7	24.5	25.1		
	6H	27.4	28.1	28.0	28.6	29.2	23.8	24.5	24.4	25.0	25.6		
	8H	28.2	28.8	28.8	29.4	30.0	24.1	24.6	24.6	25.2	25.8		
	12H	29.0	29.5	29.6	30.1	30.7	24.2	24.7	24.8	25.3	25.9		
	12H	4H	25.8	26.5	26.4	27.1	27.6	23.4	24.1	24.0	24.7	25.3	
6H	27.5	28.1	28.1	28.7	29.3	24.2	24.8	24.9	25.4	26.0			
8H	28.4	28.9	29.0	29.5	30.1	24.6	25.1	25.2	25.7	26.4			
Variable op waarnemerspositie voor lampafstanden S:													
S = 1.0H		+0.1 / -0.1					+0.1 / -0.1						
S = 1.5H		+0.2 / -0.2					+0.2 / -0.3						
S = 2.0H		+0.3 / -0.4					+0.4 / -0.6						
Standaardtabel		BK10					BK14						
Correctie-optical		12.3					7.8						
Geometrische verbindingsindicatie in relatie tot 4437m Totale lichtbron													

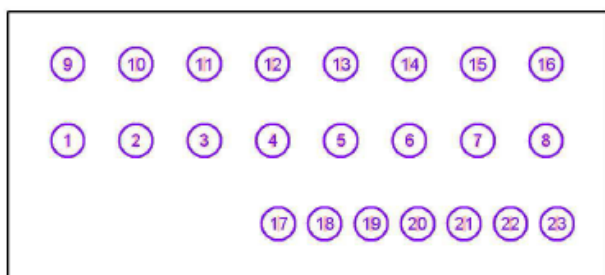
Opti-Cow B.V.

De Finnen 14
9001 XW Grou

Operator Jacob Hoekstra
Telefoon 0031(0)620422419
Fax
e-Mail jacob@opticow.com

Oostra Jellum, ligboxenstal / Armaturen (coördinatenlijst)

Nualight TITAN PURE 1200MM HE 32W WB 4K TITAN PURE 1200MM HE 32W WB 4K
4437 lm, 32.0 W, 1 x 1 x NICHIA 757 4K (Correctiefactor 1.000).

Nr.	Positie [m]			Rotatie [°]		
	X	Y	Z	X	Y	Z
1	5.306	12.300	3.800	23.0	0.0	0.0
2	11.319	12.300	3.800	23.0	0.0	0.0
3	17.331	12.300	3.800	23.0	0.0	0.0
4	23.344	12.300	3.800	23.0	0.0	0.0
5	29.356	12.300	3.800	23.0	0.0	0.0
6	35.369	12.300	3.800	23.0	0.0	0.0
7	41.381	12.300	3.800	23.0	0.0	0.0
8	47.394	12.300	3.800	23.0	0.0	0.0
9	5.306	19.000	3.900	-23.0	0.0	0.0
10	11.319	19.000	3.900	-23.0	0.0	0.0
11	17.331	19.000	3.900	-23.0	0.0	0.0
12	23.344	19.000	3.900	-23.0	0.0	0.0
13	29.356	19.000	3.900	-23.0	0.0	0.0
14	35.369	19.000	3.900	-23.0	0.0	0.0
15	41.381	19.000	3.900	-23.0	0.0	0.0
16	47.394	19.000	3.900	-23.0	0.0	0.0
17	23.843	5.000	3.000	0.0	0.0	0.0
18	27.929	5.000	3.000	0.0	0.0	0.0
19	32.014	5.000	3.000	0.0	0.0	0.0
20	36.100	5.000	3.000	0.0	0.0	0.0
21	40.186	5.000	3.000	0.0	0.0	0.0
22	44.271	5.000	3.000	0.0	0.0	0.0
23	48.357	5.000	3.000	0.0	0.0	0.0

Project 1

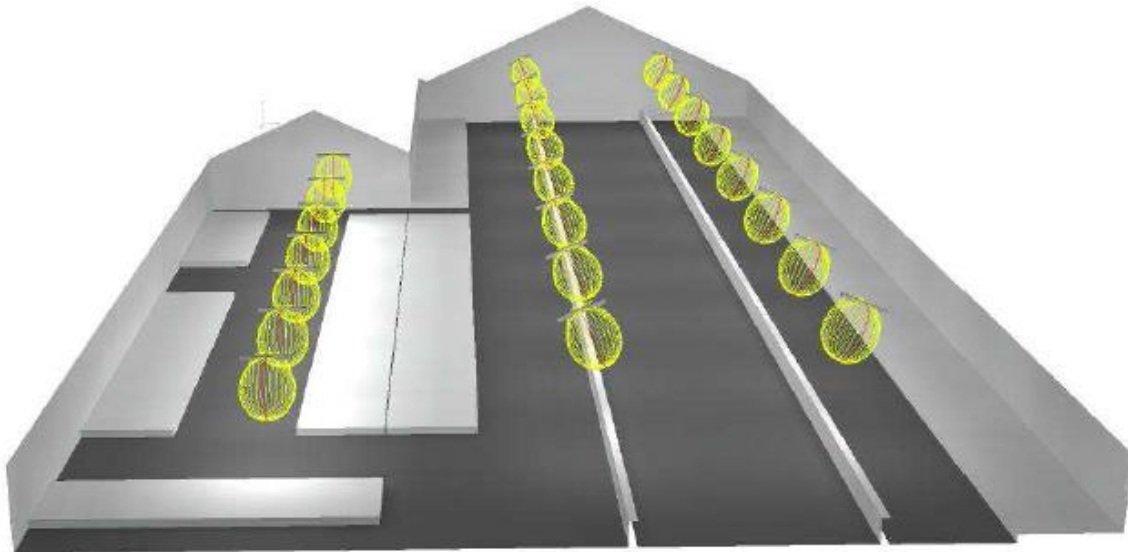
Opti-Cow B.V.
De Finnen 14
9001 XW Grou

DIALux
22.06.2016

Operator Jacob Hoekstra
Telefoon 0031(0)620422419
Fax
e-Mail jacob@opticow.com

Oostrajellum, ligboxenstal / 3D Rendering

5. Resultaten

In de gewenste situatie is gewerkt aan een verbeterd lichtplan, dit is noodzakelijk voor het optimaal presteren van het rundvee.

Project 1

Opti-Cow B.V.
De Finnen 14
9001 XW Grou

Operator Jacob Hoekstra
Telefoon 0031(0)620422419
Fax
e-Mail jacob@opticow.com

DIALux
22.06.2016

Oostrajellum, ligboxenstal / Lichttechnische resultaten

Totale lichtstroom: 102051 lm
Totaal vermogen: 736.0 W
Behoudfactor: 0.92
Randzone: 0.600 m

Vlak	Gemiddelde verlichtingssterkten [lx]			Reflecterend vermogen [%]	Gemiddelde luminantie [cd/m ²]
	direct	indirect	totaal		
Werkvlak	68	24	92	/	/
Vloer	70	24	94	20	6.00
Vloer_1	77	23	100	20	6.36
Vloer_2	55	20	76	20	4.81
Wand 1	23	28	51	50	8.17
Wand 2	34	19	53	50	8.42
Wand 3	21	20	41	50	6.55
Wand 4	32	17	49	50	7.75

Gelijkmatigheden op het werkvlak

E_s / E_{gem} : 0.251 (1:4)

E_s / E_{max} : 0.096 (1:10)

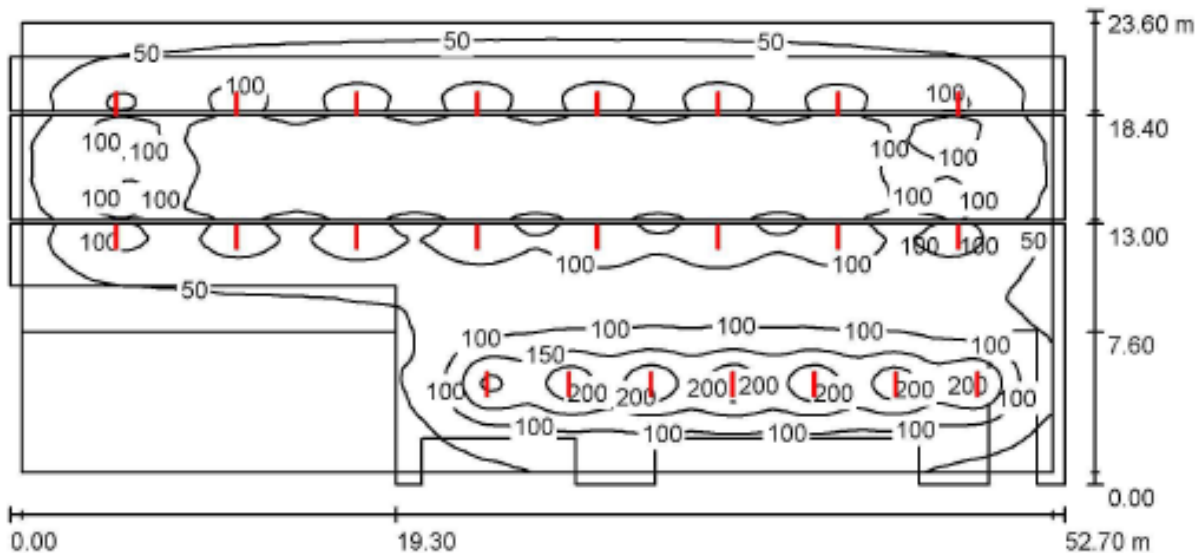
Specifiek vermogen: $0.59 \text{ W/m}^2 = 0.64 \text{ W/m}^2/100 \text{ lx}$ (Oppervlakte: 1243.72 m^2)

Opti-Cow B.V.

De Finnen 14
9001 XW GrouOperator Jacob Hoekstra
Telefoon 0031(0)620422419
Fax
e-Mail jacob@opticow.com

Oostr Jellum, ligboxenstal / Samenvatting

Hoogte van de ruimte: 5.600 m, Behoudfactor: 0.92

Waarden in Lux, Schaal 1:377

Vlak	ρ [%]	E_{gem} [lx]	E_s [lx]	E_{max} [lx]	E_s / E_{gem}
Werkvlak	/	92	23	239	0.251
Vloeren (3)	20	93	1.78	204	/
Muren (4)	50	48	28	82	/

Werkvlak:Hoogte: 0.300 m
Raster: 128 x 128 Punten
Randzone: 0.600 m**Armaturen stuklijst**

Nr.	Stuk	Type (Correctiefactor)	Φ (Armatuur) [lm]	Φ (Lampen) [lm]	P [W]
1	23	Nualight TITAN PURE 1200MM HE 32W WB 4K TITAN PURE 1200MM HE 32W WB 4K (1.000)	4437	4437	32.0
Totaal:			102051	102051	736.0

Specifiek vermogen: $0.59 \text{ W/m}^2 = 0.64 \text{ W/m}^2/100 \text{ lx}$ (Oppervlakte: 1243.72 m^2)

Project 1

DIALux

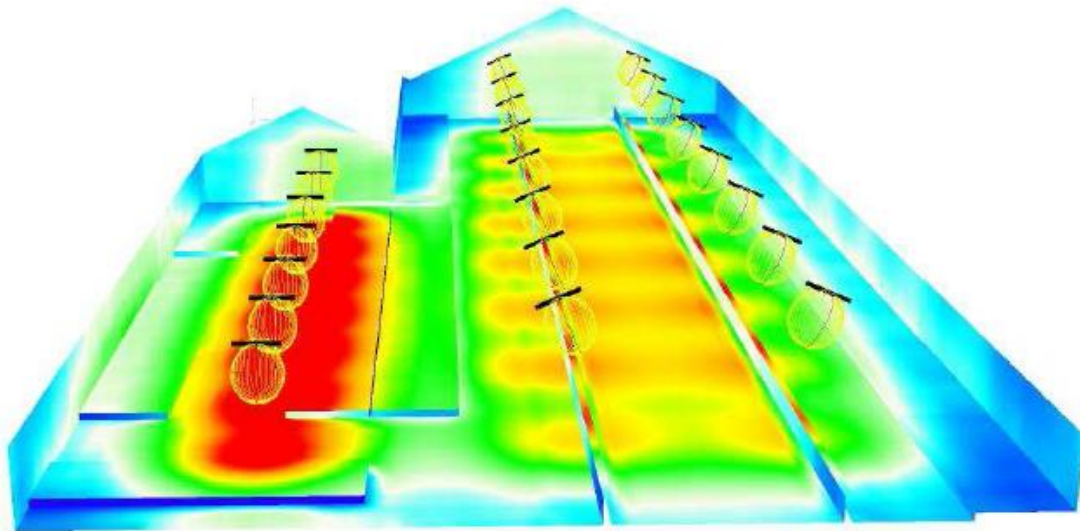
22.06.2016

Opti-Cow B.V.

De Finnen 14
9001 XW Grou

Operator Jacob Hoekstra
Telefoon 0031(0)620422419
Fax
e-Mail jacob@opticow.com

Oostrajellum, ligboxenstal / Rendering onjuiste kleuren

10

15

20

40

50

80

100

125

150

lx

6. Conclusie

Uit de resultaten volgt dat er in het midden van de stal de grootste verlichtingssterkte is.

Aan de zij- en kopgevels is, in de gewenste situatie, de verlichtingssterkte minder dan 150 lux.

Hierdoor is het gebruik van bedrijfsgebouwen zodanig, dat de lichtuitstraling vanuit de bedrijfsgebouwen niet meer dan 150 lux bedraagt.

Het aangevraagde plan voldoet dus aan het gestelde in het bestemmingsplan “Bûtengebiet”.

6.3 Grondgebondenheid

Voor het bedrijf is een vergunning aanwezig voor 110 grootvee-eenheden, 100 stuks vrouwelijk jongvee en 6 paarden.

Het bedrijf beschikt over 79,97 hectare landbouwgrond. Al deze grond is blijvend grasland. Per hectare worden er in de gewenste situatie 1,37 melkkoeien gehouden. Hiermee is dus sprake van een extensief grondgebonden melkveehouderij.

Ter ondersteuning van de hoeveelheid grond is hierna de Opgave Gewaspercelen integraal weergegeven.

Overzicht ingevulde gegevens Gecombineerde opgave 2015: Regelingen grondgebonden

Uw gegevens

Naam : Mts. Oostra-Jongasma
Adres : Hilaarderdyk 3
Woonplaats : JELLUM
Telefoonnummer : 0582519304
Mobiel telefoonnummer :
E-mailadres :
Relatienummer : 202164416
Aanvraagnummer : 8433567
KvK-nummer : 50955136
BSN :

8433567KD101202164416

Gemachtigde

Naam : van der Veen & Kromhout Reg.acc. en Bel.adv.
Adres : Tolhusleane 2
Woonplaats : GORREDIJK
Relatienummer : 202355597
KvK-nummer : 01138612
BSN :

Regelingen - grondgebonden

Peildatum 15-05-2015

Perceelsgegevens	Mest			Betalingsrechten GLB					Brede weers- verzekering	
	Biologische productiewijze	Voorgestelde oppervlakte	Opgegeven oppervlakte	Hogere fosfaatnorm	Betalings rechten	Voorgestelde oppervlakte	Opgegeven oppervlakte	Ecologisch aandachtsgebied		Private overeenkomst
1 Grasland, blijvend	Ja	4,14 ha	4,14 ha		Ja	4,14 ha	4,14 ha			
2 Grasland, blijvend	Ja	2,43 ha	2,43 ha		Ja	2,43 ha	2,43 ha			
3 Grasland, blijvend	Ja	3,49 ha	3,49 ha		Ja	3,49 ha	3,49 ha			
4 Grasland, blijvend	Ja	2,76 ha	2,76 ha		Ja	2,76 ha	2,76 ha			
5 Grasland, blijvend	Ja	2,95 ha	2,95 ha		Ja	2,95 ha	2,95 ha			
6 Grasland, blijvend	Ja	2,21 ha	2,21 ha		Ja	2,21 ha	2,21 ha			
7 Grasland, blijvend	Ja	2,01 ha	2,01 ha		Ja	2,01 ha	2,01 ha			
8 Grasland, blijvend	Ja	2,38 ha	2,38 ha		Ja	2,38 ha	2,38 ha			
9 Grasland, blijvend	Ja	3,26 ha	3,26 ha		Ja	3,25 ha	3,26 ha			

Regelingen - grondgebonden

Peildatum 15-05-2015

Perceelsgegevens	Mest			Betalingsrechten GLB					Brede weers- verzekering	
	Biologische productiewijze	Voorgestelde oppervlakte	Opgegeven oppervlakte	Hogere fosfaatnorm	Betalings rechten	Voorgestelde oppervlakte	Opgegeven oppervlakte	Ecologisch aandachtsgebied		Private overeenkomst
10 7,14 ha Grasland, blijvend	Ja	7,14 ha	7,14 ha		Ja	7,13 ha	7,14 ha			
11 2,46 ha Grasland, blijvend	Ja	2,46 ha	2,46 ha		Ja	2,46 ha	2,46 ha			
12 3,24 ha Grasland, blijvend	Ja	3,24 ha	3,24 ha		Ja	3,23 ha	3,24 ha			
13 1,27 ha Grasland, blijvend	Ja	1,27 ha	1,27 ha		Ja	1,26 ha	1,27 ha			
14 1,54 ha Grasland, blijvend	Ja	1,54 ha	1,54 ha		Ja	1,53 ha	1,54 ha			
15 3,42 ha Grasland, blijvend	Ja	3,42 ha	3,42 ha		Ja	3,41 ha	3,42 ha			
16 1,57 ha Grasland, blijvend	Ja	1,57 ha	1,57 ha		Ja	1,56 ha	1,57 ha			
17 2,72 ha Grasland, blijvend	Ja	2,72 ha	2,72 ha		Ja	2,72 ha	2,72 ha			
18 1,57 ha Grasland, natuurlijk. Hoofdfunctie landbouw.	Ja	1,57 ha	1,57 ha		Ja	1,57 ha	1,57 ha		Ja	

Regelingen - grondgebonden

Peildatum 15-05-2015

Perceelsgegevens	Mest			Betalingsrechten GLB					Brede weers- verzekering	
	Biologische productiewijze	Voorgestelde oppervlakte	Opgegeven oppervlakte	Hogere fosfaatnorm	Betalings rechten	Voorgestelde oppervlakte	Opgegeven oppervlakte	Ecologisch aandachtsgebied		Private overeenkomst
19 Grasland, blijvend	Ja	2,61 ha	2,61 ha		Ja	2,61 ha	2,61 ha			
20 Grasland, blijvend	Ja	0,37 ha	0,37 ha		Ja	0,37 ha	0,37 ha			
21 Grasland, blijvend	Ja	3,16 ha	3,16 ha		Ja	3,16 ha	3,16 ha			
22 Grasland, blijvend	Ja	3,42 ha	3,42 ha		Ja	3,42 ha	3,42 ha			
23 Grasland, blijvend	Ja	4,02 ha	4,02 ha		Ja	4,02 ha	4,02 ha			
24 Grasland, blijvend	Ja	0,03 ha	0,03 ha		Ja	0,03 ha	0,03 ha			
25 Grasland, blijvend	Ja	0,85 ha	0,85 ha		Ja	0,85 ha	0,85 ha			
26 Grasland, blijvend	Ja	0,17 ha	0,17 ha		Ja	0,17 ha	0,17 ha			
27 Grasland, natuurlijk. Hoofdfunctie landbouw.	Ja	1,72 ha	1,72 ha		Ja	1,72 ha	1,72 ha		Ja	

Regelingen - grondgebonden

Peildatum 15-05-2015

Perceelsgegevens	Mest			Betalingsrechten GLB					Brede weers- verzekering	
	Biologische productiewijze	Voorgestelde oppervlakte	Opgegeven oppervlakte	Hogere fosfaatnorm	Betalings rechten	Voorgestelde oppervlakte	Opgegeven oppervlakte	Ecologisch aandachtsgebied		Private overeenkomst
28 2,80 ha Grasland, natuurlijk. Hoofd functie landbouw.	Ja	2,80 ha	2,80 ha		Ja	2,79 ha	2,80 ha		Ja	
29 0,40 ha Grasland, blijvend	Ja	0,40 ha	0,40 ha		Ja	0,40 ha	0,40 ha			
30 2,44 ha Grasland, blijvend	Ja	2,44 ha	2,44 ha		Ja	2,44 ha	2,44 ha			
31 2,42 ha Grasland, blijvend	Ja	2,42 ha	2,42 ha		Ja	2,42 ha	2,42 ha			
32 2,51 ha Grasland, blijvend	Ja	2,51 ha	2,51 ha		Ja	2,51 ha	2,51 ha			
33 0,10 ha Grasland, blijvend	Ja	0,10 ha	0,10 ha		Ja	0,10 ha	0,10 ha			
34 0,03 ha Grasland, blijvend	Ja	0,03 ha	0,03 ha		Ja	0,03 ha	0,03 ha			
35 0,06 ha Grasland, blijvend	Ja	0,06 ha	0,06 ha		Ja	0,04 ha	0,06 ha			
36 0,08 ha Grasland, blijvend	Ja	0,08 ha	0,08 ha		Ja	0,05 ha	0,08 ha			

Regelingen - grondgebonden

Peildatum 15-05-2015

Perceelsgegevens	Mest			Betalingsrechten GLB				Brede weers- verzekering		
	Biologische productiewijze	Voorgestelde oppervlakte	Opgegeven oppervlakte	Hogere fosfaatnorm	Betalings rechten	Voorgestelde oppervlakte	Opgegeven oppervlakte		Ecologisch aandachtsgebied	Private overeenkomst
37 2,22 ha Grasland, blijvend	Ja	2,22 ha	2,22 ha		Ja	2,22 ha	2,22 ha			

Mijn percelen

Peildatum 15-05-2015 | Volgnummer 17, 19, 21, 22, 23, 26, 29, 30, 31, 32, 33

Mijn percelen

Peildatum 15-05-2015 | Volgnummer 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 20, 24, 34, 35, 36

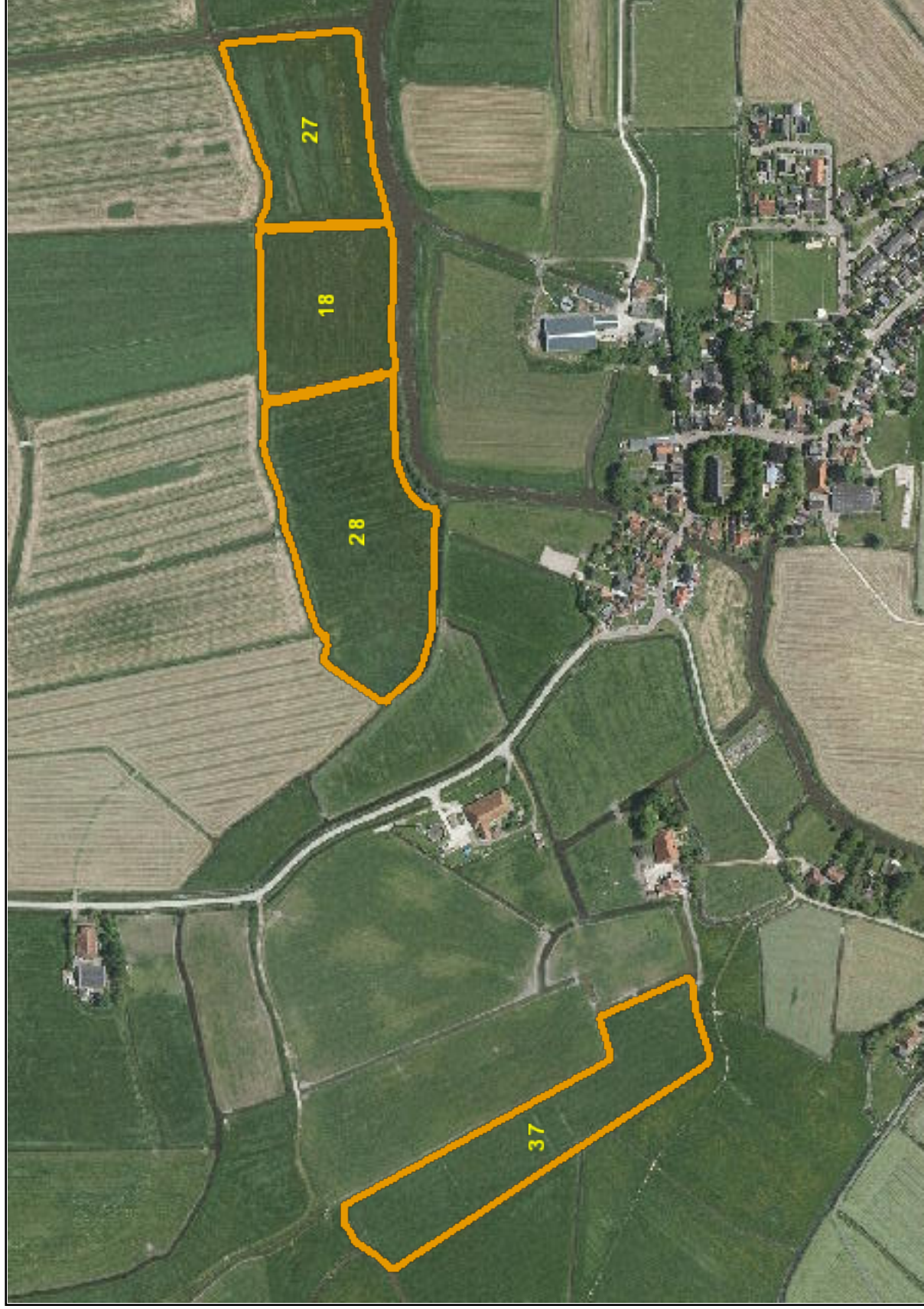
Mijn percelen

Peildatum 15-05-2015 | Volgnummer 9, 15, 16, 25

Mijn percelen

Peildatum 15-05-2015 | Volgnummer 18, 27, 28, 37

6.4 Vergunning Natuurbeschermingswet

Afschrift

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

Maatschap Oostra-Jongsma
De heer R. Oostra
Hilaarderdyk 3
9026 BE JELLUM

Leeuwarden, 15 juli 2016
Verzonden,

15 JULI 2016

Ons kenmerk : 01332448
Afdeling : Stêd en Plattelân
Behandeld door : E. Brouwer / (058) 292 51 56 of edwin.brouwer@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 2

Onderwerp : Besluit vergunning Natuurbeschermingswet 1998 ex art. 19d in samenhang met artikel 19km, lid 1, sub b, Natuurbeschermingswet 1998, Maatschap Oostra-Jongsma, Hilaarderdyk 3 te Jellum

Geachte heer Oostra,

Overeenkomstig uw aanvraag en de daarbij behorende stukken heb ik besloten de gevraagde vergunning voor onbepaalde tijd te verlenen onder de navolgende voorschriften.

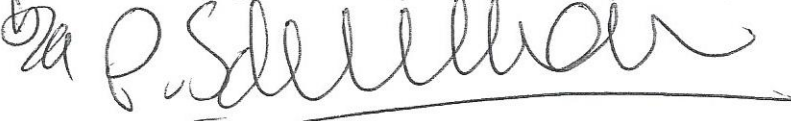
Voorschriften

1. De vergunning geldt voor de maximale aantallen dieren in de voorgeschreven stalsystemen, zoals weergegeven in de tabel "Gewenste situatie" in overweging A4.3.
2. Op de bedrijfslocatie aan de Hilaarderdyk 3 te Jellum dient het voornemen te worden uitgevoerd zoals in deze beschikking en de bijbehorende stukken staat aangegeven.
3. Op de bedrijfslocatie dient door de houder van deze vergunning door middel van een registratie op ieder moment te kunnen worden aangetoond dat de in het voorschrift 1 genoemde dieraantallen niet worden overschreden.
4. De houder van deze beschikking dient binnen twee jaar na het onherroepelijk worden van dit toestemmingsbesluit waarbij ontwikkelingsruimte wordt toegedeeld aan het project of de andere handeling, het project of de handeling te hebben gerealiseerd onderscheidenlijk te hebben verricht.
5. Indien het project of de andere handeling niet binnen de in het vorige voorschrift genoemde termijn is gerealiseerd of verricht kunnen Gedeputeerde Staten het hierbij vastgestelde toestemmingsbesluit (al dan niet gedeeltelijk) intrekken, of wijzigen.

De vergunning staat op naam van Maatschap Oostra-Jongsma en geldt voor de locatie Hilaarderdyk 3 te Jellum.

Voor de motivering van mijn besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

Mevr. mr. W.A. Geertsma
hoofd Team Groene regelgeving

Van dit besluit zal kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant en het Friesch Dagblad.

Gedurende de in de kennisgeving van dit besluit genoemde termijn van zes weken kan het besluit met onderliggende stukken op verzoek worden ingezien op het provinciehuis van de provincie Fryslân. Hiervoor kunt u telefonisch contact opnemen met het secretariaat van de Nb-wet: tel. (058) 292 89 95. Dit besluit en de kennisgeving worden ook gepubliceerd op de website van de provincie; zie: www.fryslan.frl/nb-wet.

Gedurende de in de kennisgeving van dit besluit genoemde termijn van zes weken kan tegen dit besluit beroep worden ingesteld.

Beroep kan worden ingesteld door:

- belanghebbenden die tijdig een zienswijze tegen het ontwerp van het besluit hebben ingediend;
- belanghebbenden die aan kunnen tonen redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest om een zienswijze tegen het ontwerp van het besluit in te dienen;
- belanghebbenden die bezwaren hebben tegen wijzigingen die in het vastgestelde besluit zijn aangebracht ten opzichte van het ontwerp van het besluit.

Beroep kan worden ingesteld bij:

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State,
Postbus 20019,
2500 EA Den Haag.

Burgers kunnen ook digitaal beroep instellen. Advocatuur, bedrijven en (overheids)organisaties kunnen nog niet digitaal procederen. Voor het digitaal instellen van beroep dient men te beschikken over DigiD. Kijk op <https://digitaaloket.raadvanstate.nl> voor de voorwaarden. Beroep instellen per e-mail is niet mogelijk.

Bijlagen

Bijlage 1: Motivering van het besluit

Bijlage 2: Uitdraai AERIUS voor ontwikkelingsruimte

Afschriften

VantErve Advies

Gemeente Littenseradiel (per e-mail)

Bijlage 1: Motivering van het besluit

A. Weergave van de feiten

A1. Beschrijving van het aangevraagde project of andere handeling

Het project of de andere handeling waarvoor vergunning wordt aangevraagd is de volgende:

- Uitbreiding melkrundveehouderij Maatschap Oostr-Jongsma, Hilaarderdyk 3 te Jellum.

A2. De vergunningaanvraag

U heeft het College van Gedeputeerde Staten van Fryslân (verder: GS) bij brief van 4 november 2015 om een vergunning verzocht op grond van artikel 19d in samenhang met artikel 19kh, lid 7, van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb-wet).

Uw aanvraag is op 5 november 2015 door mij ontvangen en ingeboekt onder nummer 01257946.

Op grond van het mandaatbesluit (besluit onder mandaat d.d. 1 juli 2014, laatstelijk gewijzigd d.d. 2 juni 2015) voor de Ofdieling Stêd & Plattelân (laatstelijk vastgesteld door GS/CdK voor Lanlik Gebiet, Ferkear & Ferfier en Wetter op 7 mei 2013, voor Miljeubelied op 5 oktober 2010, voor Programma's en Projecten Landelijk Gebied op 26 januari 2010 en voor Romte op 23 september 2014) ben ik gemandateerd tot het nemen van dit besluit namens GS.

Voor het aangevraagde project of andere handeling is niet eerder vergunning verleend op grond van de Nb-wet.

De volgende documenten worden geacht onlosmakelijk met uw aanvraag te zijn verbonden en maken onverkort deel uit van deze beschikking:

- AERIUS berekening van de beoogde situatie van het voornemen;
- AERIUS berekening van het verschil tussen de feitelijke situatie en de beoogde situatie;
- Vigerende melding op 1 januari 2015;
- Onderbouwing van het feitelijk gebruik met behulp van:
 - Meitelling (met hoogste veebezetting in de periode 2012-2014);
- Tekening van de gewenste situatie;
- Tekening van de referentiesituatie;
- Gedateerde en ondertekende machtiging.

Op mijn verzoek heb ik op 3 februari 2016 de volgende aanvullende gegevens van u ontvangen:

- plattegrondtekening van de vergunde situatie ten tijde van 1 januari 2015 met het vergund aantal dierplaatsen.

Daarnaast heeft u op 5 april 2016 een aangepaste tekening gestuurd ter vervanging van de op 3 februari 2016 toegestuurde tekening.

Op basis van de hiervoor aangehaalde documenten is genoegzaam aangetoond dat de gehouden dieraantallen, die in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 ten hoogste werden gehouden, passen binnen de kaders van de op 1 januari 2015 geldende melding.

Ten opzichte van de bijgevolg feitelijk veroorzaakte stikstofdepositie binnen de daarvoor geldende kaders vóór 1 januari 2015, voorziet de aanvraag in een toename van de stikstofdepositie. Mede gezien het bepaalde in artikel 5 van de Regeling PAS alsmede in aanmerking genomen dat met de feitelijk veroorzaakte stikstofdepositie vóór 1 januari 2015 als hier bedoeld rekening is gehouden in het Programma PAS 2015 – 2021 en de daaraan ten grondslag liggende passende beoordeling, kan de aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 19d, lid 1, van de Nb-wet 1998, in zoverre worden verleend.

Uw aanvraag voor een vergunning ziet op een situatie als bedoeld in artikel 2, lid 3, van het Besluit grenswaarden programmatische aanpak stikstof. Voor de gebieden Alde Feanen en Duinen Schiermonnikoog is 5% of minder van de depositieruimte voor grenswaarden beschikbaar, waardoor u niet kunt volstaan met een melding, maar genoodzaakt bent een aanvraag voor een vergunning in te dienen.

A3. Bevoegd gezag

Het college van Gedeputeerde Staten van Fryslân (verder: GS) is het bevoegd gezag inzake deze vergunningaanvraag, op basis van het bepaalde in artikel 2, lid 1, van de Nb-wet 1998. Door middel van de wijziging van de Nb-wet 1998 per 1 februari 2009 is onder andere het begrip "Natura 2000-gebied" geïntroduceerd, waarbij GS tevens (rechtstreeks) bevoegd gezag is geworden voor Habitatrictlijngebieden, zoals die voorkomen op de lijst van gebieden van communautair belang, bedoeld in artikel 4, lid 2, derde volzin van de Habitatrictlijn (92/43/EEG).

Het project of de handeling kan voor het desbetreffende Natura 2000-gebied geen andere gevolgen veroorzaken dan stikstofdepositie die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Er is derhalve geen sprake van overige effecten.

A3.1. Relevante Natura 2000-gebied of gebieden

Relevant ten aanzien van het bepalen van de vergunningplicht in deze beschikking zijn:

- Alde Feanen;
- Duinen Schiermonnikoog.

De door de activiteit beoogde depositie is vergunning plichtig voor de bovenstaande gebieden. Ook de overige Natura 2000-gebieden zijn meegenomen in de overwegingen die hebben geleid tot dit besluit. Zie daarvoor de AERIUS berekening in de aanvraag.

A4. Procedure

A4.1. Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

De aanvraag is afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het ontwerpbesluit op de aanvraag heeft gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage gelegen in het provinciehuis te Leeuwarden. Gedurende deze termijn konden belanghebbenden bij ons college schriftelijk dan wel mondeling zienswijzen over dit ontwerp naar voren brengen.

Voorafgaand aan de terinzagelegging heeft het bestuursorgaan in de Leeuwarder Courant en het Friesch Dagblad kennis gegeven van het ontwerp.

Vervolgens hebben wij een definitief besluit op de aanvraag genomen. Tegen dit besluit staat beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Het besluit en de kennisgeving van het besluit kunnen worden geraadpleegd via de internet-site van de provincie Fryslân (www.fryslan.frl).

A4.2 Zienswijzen

Tot en met 13 juni 2016 heeft het ontwerpbesluit ter inzage gelegen.

In afwijking van de procedure zoals genoemd in artikel 44, derde lid, van de Nb-wet is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Littenseradiel tijdens de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te brengen.

Van de mogelijkheid tot het kenbaar maken van zienswijzen hebben gemeenten en belanghebbenden geen gebruik gemaakt.

A4.3. Activiteit

Dit betreft een wijziging van een al bestaande activiteit waarvoor niet eerder een Nb-wetvergunning is verleend.

In de referentiesituatie is er sprake van de volgende veebezetting:

Tabel 1: Referentiesituatie voornemen volgens AERIUS berekening (kenmerk: 2F5uhv60MJ)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH ₃)
1	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen	67	13,0	871,0
	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen	69	4,4	303,6
	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden, overige huisvestingssystemen	1	3,5	3,5
	A6.100	vleesstieren en overig vleesvee van circa 8 tot 24 maanden (roodvleesproductie), overige huisvesting	1	5,3	5,3
	A7.100	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar, overige huisvesting	3	6,2	18,6
2	B1.100	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg, overige huisvesting	68	0,7	47,6
Totale emissie (kg NH₃/jr)					1.249,6

In de aangevraagde, beoogde situatie (tabel 2) is er sprake van de volgende veebezetting:

Tabel 2: Gewenste situatie volgens AERIUS berekening (kenmerk: 2F5uhv60MJ)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH3)
1	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvesting, beweiden	90	12,35	1111,5
	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvesting	51	4,4	224,4
2	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvesting, beweiden	20	12,35	247,0
3	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvesting	19	4,4	83,6
	K.1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder); overige huisvesting	6	5,0	30,0
4	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvesting	30	4,4	132,0
Totale emissie (kg NH3/jr)					1.828,5

Voor de depositiebijdrage van dit voornemen, wordt er verwezen naar de AERIUS calculator berekening in de aanvraag. Uit deze berekening is gebleken dat de depositiebijdrage hoger is dan de grenswaarde voor de betreffende Natura 2000-gebieden en daarmee is gebleken dat het voornemen vergunningplichtig is.

A4.4. Ontwikkelingsruimte

De vergunningaanvraag als bedoeld in artikel 19d, lid 1, Nb-wet, is tevens aan te merken als een verzoek om toedeling voor de daarvoor benodigde ontwikkelingsruimte als bedoeld in artikel 19km, lid 1, sub b, Nb-wet.

Ik heb van het voornemen om de benodigde ontwikkelingsruimte toe te kennen in AERIUS Register een aantekening gemaakt. Uit de uitdraai van AERIUS Register is gebleken dat er genoeg ontwikkelingsruimte beschikbaar is.

Het bedrijf blijft met dit voornemen onder de grens, bepaald in de beleidsregel *Uitgangspunten toedeling ontwikkelingsruimte Programmatische Aanpak Stikstof Fryslân 2015 segment 2* in artikel 3, lid 1, voor de totale toename van (cumulatief) maximaal 3 mol/ha/jaar voor deze locatie voor de komende PAS uitvoeringsperiode.

B. Effecten van het voornemen

B1. Is er sprake van significant effect?

Indien een aangevraagd project, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen, significant negatieve effecten kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dient op grond van het bepaalde in artikel 19f van de Nb-wet 1998 een passende beoordeling te worden gemaakt van de gevolgen voor het gebied, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen.

Is een passende beoordeling vereist, dan kan de aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 19d, lid 1, van de Nb-wet 1998, in principe slechts worden verleend, indien op grond van de passende beoordeling de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zullen worden aangetast. Daarbij geldt dat bij de passende beoordeling het positieve effect van mitigerende maatregelen mag worden betrokken.

Voor zover een vergunningaanvraag als bedoeld in artikel 19d, lid 1, van de Nb-wet 1998 voorziet in een project of andere handeling welke stikstofdepositie veroorzaakt op een Natura 2000-gebied waarin tenminste één stikstofgevoelig kwalificerend habitatype voorkomt waarvoor de geldende kritische depositiewaarde wordt overschreden (geldt voor alle Natura 2000-gebieden in Fryslân behoudens voor de Natura 2000-gebieden IJsselmeer, Oudegaasterbrekken Fluessen & omgeving, De Deelen, Witte & Zwarte Brekken, Groote Wielen, Delleburen en het Sneekermeergebied), is van belang dat op 1 juli 2015 de Programmatische Aanpak Stikstof (verder: de PAS) in werking is getreden. De PAS bestaat uit een wijziging van de Nb-wet 1998, alsmede uit het Besluit grenswaarden programmatische aanpak stikstof (verder: het Besluit grenswaarden PAS), de Regeling programmatische aanpak stikstof (verder: de Regeling PAS) en het desbetreffende programma voor de periode 2015 – 2021 (verder: het Programma PAS 2015 – 2021). Aan het Programma PAS 2015 – 2021 ligt een (generieke) passende beoordeling als bedoeld in artikel 19f van de Nb-wet 1998 ten grondslag. Onderdeel van deze passende beoordeling vormen de gebiedsanalyses die voor alle in de PAS betrokken Natura 2000-gebieden zijn opgesteld. De conclusie van de passende beoordeling (inclusief de gebiedsanalyses) is dat op grond daarvan de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van de in het Programma PAS 2015 - 2021 betrokken Natura 2000-gebieden als gevolg van de uitvoering van dit programma niet zullen worden aangetast.

Door GS is zowel met het Programma PAS 2015 – 2021 als met de daaraan ten grondslag liggende passende beoordeling ingestemd.

Bij de beoordeling van de onderhavige aanvraag is de passende beoordeling als neergelegd in de PAS betrokken en kan mede op grond van deze passende beoordeling in dit geval de conclusie worden getrokken dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met zekerheid niet zullen worden aangetast.

Overigens blijkt uit de aanvraag dat er geen andere - niet aan stikstofdepositie gerelateerde - negatieve effecten (zoals geluid, trillingen, licht, grondwaterstands- en/of grondwaterkwaliteitveranderingen etc.) te verwachten zijn die de natuurlijke kenmerken van voornoemde beschermde gebieden kunnen aantasten.

C. Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling heb ik me verzekerd dat de natuurlijk kenmerken van de betrokken relevante onder A3.1 genoemde Natura 2000-gebieden niet zullen worden aangetast door de door Maatschap Oostr-Jongsma aan de Hilaarderdyk 3, 9026 BE te Jellum aangevraagde activiteit, mits deze vergunning en de daaraan verbonden voorschriften onverkort worden nageleefd.

Artikel 19e van de Nb-wet 1998

Naast de aandacht voor het bepaalde in artikel 19d, zie hiervoor, is er ook aanleiding om het bepaalde in artikel 19e, onder c, van de Nb-wet 1998, bij de motivering van deze vergunning te betrekken, daar waar het gaat om de bepaling dat gedeputeerde staten bij het verlenen van een dergelijke vergunning rekening houden met "vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, alsmede regionale en lokale bijzonderheden".

De in artikel 19e van de Nb-wet 1998 genoemde aspecten verzetten zich niet tegen de verlening van de vergunning.